

Szerkesztőség, kiadó-
hivatal és nyomda
Cluj-Kolozsvár, Str. Baros
1. Pop. - Brassai-utca 2.
Az Uj Kelet telefonjai
Szerkesztőség ----- 977
Kiadóhivatal ----- 844
Nyomda ----- 879
Helyi osztály ----- 423
Zs. N. Sz. ----- 532

UJ KELET

ESZAK-POLITIKAI LAP

V. évfolyam, 155. szám

Cluj (Kolozsvár) 5682. Thamuz 23

Angol Cirusok

Julius hatodikán véglegesen eldőlt a nagy pör sora az angol parlamentben. Igaz: a pör aktái még nem zárultak le teljesen. Alig hangzott el a döntő ítélet, máris voltak és bizonyára a jövőben is lesznek még újabb ítéletkérelmek. De ezek a kérelmek már csak hiábavaló erőlködések, gonosz nekirugaszkodások, melyek a kialakult helyzeten változtatni nem tudnak. Megtörtént azon az erőteljes határozottságon, mellyel Nagybritánia népképviselői és kormánya a zsidó nemzet igazságnak leköttette magát. Azt a néhány napt, mely a lordok határozata és az angol képviselőház állásfoglalása között mulott el, keserves bizonytalanságban töltöttük el. Most már összintén megvállhatjuk: sírhittűek voltunk. Láttuk Balfour példáján, hogy az angol világpolitika legfelsőbb irányítói között is vannak lelkes barátai és szerelmes megértői a cionista eszmének. Az a hatalmas exposé, melyet Balfour a lordok házában tartott, a zsidó nemzet történelmének egyik legragyogóbb dokumentuma lesz. Meg fogja őrizni ennek a nagy idegennak emlékeztetést a késői zsidó generációkban is, csak úgy, mint ahogyan a perzsa Cirus neve is örökre belevésődött a zsidó nemzet szívébe. De láttuk azt, hogy vannak körülmények, köznap, anyagi megfontolások, melyeknek gátján megtörik a legnemesebb és a legékeesebben szóló meggyőződés is. A lordok Palesztina ellen foglaltak állást és a világ zsidóságán keresztül nyilatalt a gondolat: mi lesz akkor, ha Anglia népképviselői is a köznap, anyagi megfontolások között fogja mérlegelni a zsidó Palesztina ügyét.

Most, hogy eldőlt a nagy pör, már bevallhatjuk: nem csak kishittűség, de politikai rövidlátás is volt ez tőlünk. Az angol parlament valóban az anyagi megfontolásokat is számításba vette, amikor a döntő szót kimondotta. És ez épen az, ami szerencséje a zsidó népnek. Ez az, ami a zsidó Palesztina ügyét teljesen biztosította és biztosítja a jövőre is. Az, hogy az angol népképviselői a józan kereskedő mérlegelésével bírálta el a kiadást és bevételt, az üzleti befektetést és a hasznot. Természetes, hogy ami üzleti hasznát a lordoknak, az még nem feltétlenül haszna az angol államnak és az angol nép összességének. Sőt, lehetnek esetek, amikor épen az ellenkezője áll. Az állam érdeke ellentétben a kevés főurak érdekével. Demokratikus országban ilyenkor mindig az állam, a közösség érdeke daldalmaskodik. Ez történt Anglián is, az alkóház Julius hetedik ülésein. Minden nagyobb izgalom nélkül, a józanul számító kereskedő és becsületes ember hideg gesztusával elvetették az anticionista javaslatot. Sőt, abban a módban, ahogyan ez az elvetés történt, mely valami gunyos mosoly is, mely Churchill külügyminiszter beszéde alatt olykor olykor harsogó nevetésbe is tört ki. Mint amikor egy kereskedő gunyosan nevetve utasít vissza egy olyan ajánlatot, mely nyilvánvalóan rossz üzlet volna. Az angol külügyminiszter nyíltan meg is mondotta ezt. Nagybritánia világ-hatalmának kereskedelmi hegemoniájának és gazdagságának egyik legfontosabb kapuja a szuezi csatorna. Ezt a kaput, melyen keresztül özönlik az arany Angliába, őrizni kell. Ehhez a

kapuhoz Palesztinán keresztül vezet az út. Angliának tehát őrizni kell Palesztinát is és nem mindegy az, hogy Palesztina az örök halálra kötelezett zsidó népé, vagy pedig a mindig ellenséges, az angol fenntartás alól szabadulni akaró araboké? És ha már Palesztinát is őrizni kell, akkor ez úgy történjék, hogy mentől kevesebb pénzbe kerüljön. De ha Palesztina a zsidóké, akkor ez az ország Angliának alig fog valamifébe is kerülni, mert Zsidóország felépítésére és fenntartására a zsidó nemzet adja az anyagi erőt: a pénzt. A józan kereskedő megállapításai ezek és az angol külügyminiszter nem talált semmi titkolt valót bennük.

Természetes, hogy a józan kereskedő egyáltalán becsületes ember is lehet. Sőt. Hiszen épen az angol kereskedő nevezetessége az, hogy pszichéjében a józan számítás és az emberi becsületeség, két egymást fedő fogalom. Ezt az üzleti becsületeséget az alkóház mind a felszólalója és maga Churchill is erősen aláhozta. Az angol nemzet kötelező ígéretet tett a cionistáknak: az ígéret köt minden körülmények között. Ez az angol kormány a becsületes ember szilárdaságával felvette a bizalmi kérdést. Annyit jelent ez, hogy az

angol kormány állását köti a palesztinai zsidó nemzeti otthonhoz. Itt nincs megalkuvásnak helye. Nagybritánia megígérte és az ígéretért helyt kell állni becsületesen, vagy pedig a kormány lemond. Az a fölényesen humoros hang, mellyel Churchill külügyminiszter ezt bejelentette, és amit az angol lapok is kiemeltek, csak azt bizonyítja, hogy az angol kormány biztos volt a dolgában. Amint hogy egy igazi angol kereskedő előtt elképzelhetetlen az, hogy tudatosan üzleti becsületeséget kövessen el. A bizalmi kérdés felvetése megnyugtatás a zsidó nép számára. Amíg ez a kormány vezeti Anglia ügyeit, addig a Palesztina-mandátum ellen hiábavaló minden támadás és pörújraélesztés. De a Julius hatodikai parlamenti határozat a kormányváltások lehetőségén túl is teljes megnyugtatásul szolgál nekünk. Itt hangzott el először és nyíltan az, amit eddig is jól tudtunk: hogy a zsidó Palesztina elsőrangú üzleti érdeke Angliának. És változhatnak a kormányok Angliában: egy dolog bizonyos. Az, hogy az angol mindig jó kereskedő volt — és ameddig az is marad, addig, a palesztinai zsidó nemzeti otthon semmi főuri érdek és pápai elfogultság ki nem pörösködheti az életből.

Mert Korfany neve lengyel imperializmust jelent kifelé és munkásegyomatást befelé. Könnyen megtörténhetik, hogy míg az új köztársaságban Korfany uralomrajutása polgárháborút vonna maga után, addig Németország, amely Korfany miniszterelnökségében provokálást látna, egy végső elszánt lépésre, Felső-szilézia visszahódítására szánná el magát.

Az új alakulást a külföld tétlenül nem nézheti. Bizonyos, hogy váratlan helyzet elé állítva az oroszok is felkészülnek arra az eshetőségre, ha Lengyelországban Korfanyval ismét a szélső nacionalizmus lobbanna fel. A megindult konszolidáció hetek alatt összerokkadna, újabb háború, újabb nyomor és pusztulás előtt a pénz értéke döbbenetes iramban elérteketlenedne és kitudja, vajjon ennek az újabb politikai kalandnak a végén nem roskadna-e össze a lengyel republika.

A legújabb jelentések szerint a helyzet rendkívül súlyos.

Ha Korfanynak sikerülne kormányt alakítani és ha a jobboldal kitart mellette, akkor Pilsudszky lemondása elkerülhetetlen.

A hivatalos jelentés, amely ezt a külföldnek is tudtal adja, lepezetlenül azt mondja, hogy a politikai esemény következményei befáthathatnak. A Suvinsky minisztérium visszalépésével a politikai életben zavarok támadtak. A parlamenti pártok közötti harc lehetlenné teszi egy új kormány megalakítását és nincs az a párt és nincsenek olyan politikai súlyú egyének, akik többségre támaszkodhatnának a lengyel törvényhozó testületben. A baloldaliak semmi körülmények között sem tűnnek az olyan kormányalakítást, amelyben a reakció felé hajló jobboldal túlsúlyban van. Dr. Barlicki, a szociáldemokraták vezetője kormányképes baloldali többséget akart szerezni és érintkezésbe lépett a parlament zsidó klubjának képviselőjével, dr. Thonnal. Tárgyalásokat folytatott vele abban az irányban, hogy egy baloldali alakuláshoz adják támogatásukat. Dr. Thon kijelentette, hogy a támogatást csak abban az esetben ígérheti meg,

ha garanciákat kapna a kormány részéről a zsidó követelések érvényes és fentartás nélküli végrehajtására.

A lengyel válság esetleges súlyos következményeit bukaresti politikai körökben is felismerték. A lapok hosszasan és behatóan foglalkoznak a lengyel helyzettel. Szchipszky bukaresti lengyel követ ma Sinaiába utazott, hogy a királyt a lengyelországi válságról informálja.

Lengyelország a polgárháború küszöbén

Korfany uralomrajutásával kiújulnak a nagy belső ellentétek

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Varsóból jelentik: Lengyelország a napokban súlyos válság elé került. Ez a válság annál aggasztóbb, mint-hogy az ország az utolsó évben a konszolidáció minden vonalán jelentős eredményeket mutatott fel. A pénzügyi zavarok az ipar és kereskedelem rendes mederbe terelődése kapcsán jórésben elmúltak, a lengyel márka súlyedése megállott és az export megindulása óta remény volt a lengyel pénz javulására. A közgazdasági élet fellendülésében nagy szerepet játszottak a zsidók, akik az új ipari területeken előállított terményeket jóvalutájú országokba irányították és a javak kicserélése körül intenzív és eredményes munkát fejtettek ki.

A rigai békeszerződéssel egy orosz-lengyel háború veszedelme is tűnőfélben volt. Az oroszokkal való cserkereskedelem már megindult és mindössze egy problémája volt az országnak: Felsőszilézia, amely a határkiigazítások befejezése ellenére a két ország közötti viszony tüzfészeke maradt. Ha a megindult konszolidáció tovább is simán, a maga természetes medrében folyt volna, bizonyos, hogy évek vagy talán hónapok múltán a felsősziléziai probléma is eltűnt volna. Azonban a gazdasági megedződés elé hirtelen gátat emelt a politika.

Lengyelország ma olyan politikai válságba került, amelyben a köztársaság megalapítása óta soha nem volt.

A politikában ugyanis Korfany neve tűnt fel, ugyanaz a Korfany, akit tavaly lengyel D'Annunzióként emlegettek világszerte. Ellene szegült békeszerződésnek, katonai megállá-

podásoknak, mint a lengyel szabadcsapatok vezére a gazdag felsősziléziai kánya és ipari vidéket erős harcok árán megszerzte a lengyel köztársaság számára.

Azóta a politikában mélyrehatóbb zökkenések nem voltak. A polgári és munkáspártok erős küzdelme jellemezte ezt a rövid időszakot, amíg most hirtelen új irányt vetett a politika. A jobboldal ugyanis attól való félelmében, hogy az ország munkássága, amely a jelentős ipari székelyhelyeken nagy befolyásra tett szert, igényt fog tartani a hatalomra, azzal akarja biztosítani maga számára a kormányhatalmat, hogy Korfanyt, akit még ma is széleskörűben nemzeti hősként tisztelnek, beültesse a miniszterelnöki székbe.

Ha ez megtörténne, akkor ez a tény nemcsak Lengyelországot állítja ná igen súlyos helyzet elé, hanem a közép-európai válságot egy újabb területre tolná ki.

Rathenau gyilkosait elfogták

Fischer és Erwin Kern öngyilkosságot követtek el

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Berlini tudósítók néhány nappal ezelőtt jelentette, hogy a mozgósított politikai és büntügyi rendőrség Fischer mérnököt és Erwin Kern szolgálaton kívüli hadnagyot a szász és brandenburgi határon hajszojta. Napok kérdése volt, hogy a két gyilkos a közbiztonsági hatóságok kezére jusson. A Wolff-féle távirati-ügynökség mai jelentése szerint a

gyilkosok buvóhelyét kinyomozták, de őrve nem lehetett őket elfogni. A két gyilkos önmaga vetett véget életének. A távirat így szól:

Berlin, július 18. (Wolff). Tegnap este hallei rendőrtisztviselők a Gosen-fürdő mellett lévő Saalek-várban felfedezték Rathenau gyilkosait. Amikor a rendőrtisztek megadásra szólították fel őket, fölbelték magukat.

500 millió frank katolikus propagandára

A Keren Hajjesszódra mennyit gyűjtött a zsidóság?

Az Uj Kelet tudósítójától —

Prága, július 14. Tízszázszárra terjesztik Csehszlovákia és Németország katolikusai között a katolikus világmisszió évi jelentését. A füzetben jóformán csak számokat talál az ember, de ezek a számok a céljátudó propaganda hallatlan erejével nyúgnak is az olvasót. A zsidóságának csak annyi köze lehet ehhez a jelentéshez, hogy őszinte csodálattal és tisztelettel hajol meg a szervező tehetségnek e példátlanul hatalmas eredménye előtt. Eszébe juthat, hogy ő előbe is vetett nagy célokat a történelem és meg kell szegyenülnie, ha számunkéri magát és megállapítja, hogy az eszméért való lelkesedés és az eszméért való áldozás dolgában, de még a szervező munka kifejtésében is mennyire elmaradt a katolikus misszió mögött.

Az az egész világot behálózó organizáció, amely a „Hit propagandája” néven ismeretes,

vezett új-angol államokban: Massachusetts, Konnektikutban is, amelyek pedig a protestánsizmus legerősebb várainak tekintetnek. Az Unió legnagyobb és legerősebb egyháza a katolikus egyház, amit a tudatos organizációnak köszönhet.

A katolikus szervezés mindazonáltal Franciaországban a legeredményesebb. Nemcsak pénzben adja a legtöbbet, de emberanyagban is.

Az Ázsiában, Afrikában és egyéb kulturáltan részekben működő katolikus misszionáriusok kétharmadrészét a francia papság adja.

A misszió-munka egyetlen percig sem szünetel. A katolikus energiát nem őrli fel az önzés és a közömbösség. Egyszer több pénzt teremt elő és folyton-folyvást új munkásokat küld a keresztény hódításra váró országokba. Mindenütt vannak pionírjai: Indiában, Kinában, Japánban, Észak-Afrikában és Nyugat-Afrikában. És ezek mindenütt hódítanak.

Kínában 1350 európai és 960 bennszülött lelkész terjeszti a katolicizmust.

A zsidóság tanulhatna ezekből a számokból. Ha csak annyira szeretné is a maga nemzeti gondolatát, mint amennyire a katolikus világ a hitét szereti, már régen felépíthette volna Palesztinát.

Peter Uhle

Az amerikaiak bojkottja Európa ellen

Az Uj Kelet tudósítójától

Newyorki lapok jelentik, hogy az Atlanti hajózási társaságok, amelyek az idei nyárhoz nagy reményeket fűztek, a már kibontakozó eredmények szerint várakozásaikban erősen csalódnak fognak.

A ma ideérkezett lapok június második hetének hajóforgalmi jelentéseit hozzák, amelyekből kitűnik, hogy június második hetében összesen hat oceaánjáró gőzös hagyta el a newyorki kikötőt, amelyeknek összesen 30.000 utast kellett volna az óvilágba átszállítani. Tényleg utra-kelel amerikaiak ezeknek a hajóknak befogadóképességét csak egyharmadrészen használták ki; a Majestic óriáshajó, amely 4100 utas befogadására épült, 2500 utassal volt kénytelen utnak indulni, a hét hajó együtvéve pedig mindössze 10.000 embert hozt át Európába.

Ennek az utazási elkedvetlenedésnek okául az amerikai lapok azokat a „kivételes rendszabályokat” jelölik meg, amelyekkel az európaiak számukra az óvilág fürdő üdülőhelyein való tartózkodást „megdrágítják”. Az Európából hazatérő amerikaiak a lapjelentések szerint különösen Olaszország és Németország ellen panaszkodnak. Azt mondják, hogy az európai hotelek és penziók az amerikaiaknak általában jóval magasabb árakat számítanak, mint más államok polgárainak. Egy philadelphiai nagy lap hasábjain sz a történet nyer feltalálást, hogy egy magasállású amerikai, akinek az volt a szándéka, hogy hat hónapot fog Európában tölteni, már hat hét után fordított hátat az óvilágnak, azzal a szilárd elhatározással, hogy soha többé Európába nem utazik, míg odaát az amerikaiak kivételes elbánásával fel nem hagynak.

ötsszázmillió frankot gyűjtött a katolikus misszió-munka céljaira. Maguk a franciák háromszázmillióval járultak ehhez az összeghez.

A zsidó azolidaritás, amely ürügye és állandó vádpontja az antiszemita-mumnak, nem tudott magteremtani ekkora organizációt. Nemcsak az isten birodalmának megépítése lelkesíti a zsidókat, de az őshaza megépítése is és mégis mit teiték önmagukért? Az európai zsidóság áldozatkészségéről még nincsenek adataink, de Amerikáról tudjuk már, hogy ott

hárommillió dollárt gyűjtöttek eddig a Keren Hajjesszódra részére. A katolikus parasztlak és kiskereskedők áldozatkészsége mellett így fest a zsidó áldozatkészség.

Minden persze a szervezésen múlik. A zsidóságról azt állítják, hogy ő neveli a legjobb szervezőket. Hiszen igaz, hogy más népek nemzeti munkáját meg tudják szervezni a zsidó tehetségek, de a zsidó munka megszervezéséhez nem értenek. A zsidó erő az utolsó évszázadokban kétségtelenül megszaporodott, csak tegnap közöltem erről statisztikai kimutatást. De a népszaporodás jelenségeiben megnyilvánuló erőnlövkedés történelmi véletlenségeknak, nem pedig a szervezés eredménye. Szervezkedni a katolikusok tudnak, ami szintén a fentebb említett jelentésből látható.

A múlt század elején egész Angliának csak százhuszezer katolikus volt, ma már öt és félmillió katolikus él Angliában.

Nem a születési, hanem a szervezési mozgalmak idézték elő ezt az óriási szaporodást.

Amerikában még sokszorosan főnyesebb eredményekkel díszkedhetik az állandóan szervezkedő és dolgozó misszió.

Egyetlen egy katolikus püspök működött Amerikában a múlt század elején; míg ma már tizenöt érsek, kilencvennégy püspök és huszonkétezer lelkész gonozza ott a katolikus egyház érdekeit, meg sem említvén a szerzetesek és hitoktatók ezreit, akik kolostorokban, kórházakban, iskolákban és egyetemen terjesztik a katolicizmus ideáljait.

Az 1920-ban tartott népszámlálás huszmillióval több katolikus lelket számlált össze az Egyesült Államokban. És a számuk állandóan emelkedik, mégpedig nemcsak az Egyesült Államokban, de az ugyane-

Rókat és más szörmét fest az Unió, Cluj-Kolozsvár

Szűcsöknek árkedvezmény.

1383

szocialista blokk be-
ri
tel-
dani
tartja egy
nyen díszköl-
csak beállni is, mert
míg a szocialista blokkhoz tartozókat
egyesíti egy világnézet, addig a pol-
gári blokk pártjait mélyreható elvi kü-
lönbségek választják el egymástól.

Intézmény a titkos szervezetek ellenőrzésére

A birodalmi gyűlés ma második olvasásban elfogadja a tisztviselőknek a köztársaság védelmére előírt kötelességeiről szóló törvényjavaslatot. A koalíciós pártok javaslatot nyújtottak be 75 millió költségről, amely a közrend fenntartására felügyelő bizottság rendelkezésére fog állni és a titkos szervezetek ellenőrzését fogja lehetővé tenni.

Angliában javult a márka

London, július 18. Az angol sajtó meglepődéssel veszi tudomásul, hogy a német kormány kifizette a júliusban esedékes adósságokat. A közvetlen válság Németország e ténykedésével elhárult és most a jóvátételi bizottság nyugodtan gondolkozhat a Németországnak nyújtandó öt éves moratóriumról. Az angol tőzsdén a fordulat hatása alatt a francia frank, a lira, de különösen a márka erősen megjavultak.

Németországot kompromittáló okmányok

A katonai ellenőrző bizottság a német kormányhoz jegyzéket intézett, amelyben követeli a spandauer irattárban a Németországban elrejtett fegyverek hollétéről talált okiratot, amely bizonyítja a fegyverszüneti feltételek semmibe vételét. Az okmányokat egy német tiszt őrizte, aki becsületszavát megszegve eltűnt az okmányokkal együtt. A bizottság megállapította, hogy a tisztet éjszaka megszöktették.

Moszkvában folytatják a hágai tárgyalásokat?

Hága, július 18. Diplomáciai körök azt hiszik, hogy Csicserin megkísérelti a szovjetkormány elismeretésének kieszközölését egyes államoknál. Csicserin először Olaszországgal és Amerikával tárgyal erről. Az orosz delegáció elutasítását elhárították, csupán Szokolnikov távozott el Hágából. Szokolnikov egy újságírónak kijelentette, hogy a hágai tanácskozásokat máshol is folytatják, esetleg Moszkvában. Ha a hágai tárgyalások meghúzódnak, az oroszok készek az egyes államokkal külön-külön is tárgyalni.

Berlin, július 17. Mertens volt washingtoni orosz megbízotti Berlinbe jön, hogy Frank Walchs amerikai jogással nemhivatalos tárgyalásokat folytasson.

Poincaré Londonba utazik

London, július 18. Poincaré a jövő héten ideérkezik, hogy Lloyd George-zsal a jóvátételi, a szövetségesek adósság ügyeiben és a tengeri kérdésben tárgyaljon.

Uj! Megnyilt Uj!
Clujon a Bolyai-utóban
ROSMANN MIHÁLY
szűcsműhelye

ahol minden e szakmába vágó munkát legújabb divat szerint jótányosan és pontosan eszközöl.
1387

Ha gyorsan kiszolgált, pontosan mért és jó tűzifát akar, forduljon Frenkel-fatelephoz (volt Janovits és Yan) Strada Aprinjoare (Gyulagya-u.) 13. Telefon 2-90, 4-91, 3-84.

— Uzet
szabálszik,
viszraélés
Miniszterek,
hát már ez
bogy. Hát
állautikáro
és államtitk
A maik a
nem. Az e
dig csak az
az új razis
az elaut
pitja, hogy
terei és áll
és barátnó
mindenkije
viszraéltek,
hogy: csak
mannysejtó
ség viszgaál
fetháborodí
nem. Mert
éricsültünk.
Sőt az előz
act közölte,
amogy. No
előző? Ege
következő
Szóval a m
ast mondja
tiszteltetle
mai mindi
meg? Mert
hogy a kö
sebb róina
a csaliké
előfötet l
oidás, az e
nyomukat.

— Kez
gol alsóhá
interpellált
hogy Pales
terrei sze
Holott ez
ssidónak a
munkát. E
egész vilá
hát most Z
a koncessz
állta szó
urak azt
Kapurjára
ne pályázz
vagy más
gjom a g
sz ir két
Vegyis a
akarják é
ogy, hogy
Angliából
nem turn
entiszemít
sidók Pal
ület. Mih
a zaidók

— A
Konstancá
kították a
ségeit. Nag
hogy ezet
szerveked
tam, hogy
híredést,
pártfogást
denki pár
tekintek a
kiviteli ko
mi konze
bevittünk.
én többet
berek. Mi
nehik itt
mit Most
tudok, ho
szálogódu
kedésre a
rövidítse.

— He
ben. A
fővárosi
tartottak
fordulója

FAV

PILPUL

— Üzletek, nem: panamák, sőt visszavonások, sőt még több: nagyarányú visszavonások. Hol? Bukarestben. Ki? Miniszterek, államtitkárok. Lehetetlen, hát már ezek a liberálisok is...? Dehogyan. Hát akkor nem miniszterek és államtitkárok? Dehogyanem. Miniszterek és államtitkárok, de — nem a maiak. A maiak soha. A mai rezsim, az — nem. Az elmúlt rezsim, az igen. Mindig csak az elmúlt rezsim. Amikor jön az új rezsim, mindig megállítja, hogy az elmúlt rezsim. A kormány megállítja, hogy az előző kormány miniszterei és államtitkárai és azok barátai és barátai és egykori és homai és mindenki: nagyon jól éltek, azaz visszavonok, ami azt jelenti magyarul, hogy: esettek és sikasztottak. A kormányzó leleplez, szelítet, az ügyesség vizsgálót indít és a közvélemény felháborodik. Mar aki felháborodik. Mi nem. Mert mi az előző rezsimtől is úgy értesültünk, hogy az előző rezsim... Sőt az előző megelőző felhivatalosa is azt közölte, hogy az — előző így megemög. No, de miért éppen mindig az előző? Ezért bizonyos, hogy jön a következő és jelenti, hogy az előző. Szóval a mai is? Nem, hiszen a mai azt mondja, hogy az előző. Kérdészik: miért? Nem lehetne úgy, hogy a mai mindig a következőről mondja meg? Mert bizonyos, hogy a mai tudja, hogy a következő is. Ez sokkal helyesebb volna, az ország tudna védekezni a csallók ellen. Mert ha mindig csak az előzőket leplezik le, nincs jobb megoldás, az ember vesszi a botot és üti a szomukát.

— Kezdjük már nem érteni. Az angol akadémában az antionisták meginterpellálták Churchillt: miért tűri, hogy Palesztinában Ruthenberg mérsékes terrei szentit épülnek a vízmuvek. Holott ez a Ruthenberg — zsidó. Miért szidónak adják ezt a talán jövedelmező munkát. Hallatlan. Nem elég, hogy az egész világon mindig csak a zsidók, hát most Zsidóországban is zsidó kapja a koncessziót. Ezt már Churchill sem állta szó nélkül és így felelt: „Ha az urak azt mondják, hogy Jeruzsálem kapujára írjuk ki: Zsidó kérvényezők ne pályázzanak, zsidónak belépni tilos, vagy más effélé, akkor inkább itthagynom a gyarmatügyeket és kitérőleg az ir kérdéseket szentem magam”. Vagyis az angol antionisták is fel akarják építeni a zsidók országát, de úgy, hogy oda zsidó ne jusson be. Angliából kidobnák, de Palesztinában nem tűnének meg. És minden ország antiszemita így akarják. Menjének a zsidók Palesztinába, kiállják. Amig nem üzlet. Mihelyt üzlet, est: mit keresnek a zsidók Palesztinában?

— A zalogházak is szervezkednek. Konstantinában egybegyűltek és megalkották a zalogházastulajdonosok szövetségét. Nagyon jó. Már régen gondoltam, hogy ezeknek a szegény zacskóknak szervezkedni kéne. Csak azt nem tudtam, hogy miért? Soha nem olvastam hírdedést, amelyben valamely zalogos pártfogást kérne. A zalogházast mindenki pártfogolja. És mégis bizalommal tekintek a szervezkedés elé. Bizonyára kiviteli konzorciumot létesítenek, mintán mi konzorcium nélkül is mindent — bevittünk. Hát mégis kivisszik, hogy én többet ne vigyek be? Drága emberek. Milyen gondosak, de meg kell nekik itt vallanom: — már úgy sincs mit. Most már naponta csak imádkozni tudok, hogy Allah hosszabbítsa meg a zalogosulamat, de szegény szervezkedésre szoruló zalogosokat ja meg ne rövidítse.

— Herzi emlékünep Bukarestben. A Rador jelenti Bukarestből: A fővárosi zsidók tegnap emlékünepet tartottak Herzi Tivadar halálának évfordulójá alkalmából.

Nagy visszaélések a közlekedésügyi minisztériumban

Az elmúlt rezsim üzletei — Az Uj Kelet tudósítójától —

Bukarest, július 18. A közlekedésügyi minisztériumban szenzációs dolgoknak jöttek a nyomára, amelyek rámutatnak arra, miért fizettek milliókat az elmúlt rezsimben és amelyek megindokolnak számos vasuti szerencsétlenséget is. Ahelyett, hogy sürgősen javították volna ott, ahol javítani való volt és felhívították volna mindazt, ami korhadt, elfogadtak fizetést idegen és drága valutában, nem azért, mintha sürgős szükséglettel volna szó, hanem azért,

hogy bizonyos protekciós egyének nagy haszonra tegyenek szert.

A vasutak szerencsétlen állapota csak ürügy volt üzletek csinálására, — mondotta tegnap a közlekedésügyi minisztérium egyik főosztályvezetője a sajtó képviselőinek. Kijelentette továbbá, hogy Moson táborok, mihelyt átvette a minisztérium vezetését, igen alapos vizsgálatot indított annak megállapítására, mi igaz azokból a hírekből, hogy onnét a minisztériummal bizonyos panamak vannak, amelyek hozzájárultak az ország pénzügyi helyzetének súlyosbodásához. A vizsgálat eredményei szenzációssak. Kitént, hogy a közlekedésügyi minisztériumnál Cosmovics államtitkár egyszerűen mellőzte a törvényesen előírt kompetens és felelős szerveket és az összes szerződéseket egy személyes referátumra támaszkodó melléklet alapján kötötték, ahelyett hogy a CFR igazgatóségának szakemberei tanulmányozták volna előbb a kérdést.

A CFR igazgatóságtól nem kértek véleményt s ha kértek, akkor sem vették tekintetbe, vagy pedig ép ellenkezőleg interpretálták, mint ahogy adva volt, ha a protekciók úgy kívánta.

A szállítók tekintélyes összegű pénzügyi összegeket kaptak a miniszter vagy államtitkár nyomás kívánására, a többi összegre kibetáris bonokat adtak, magas kamattal, amely a szállítók kezdetétől számtott. Mindez nem csakely mértékben

hozzájárult az állam pénzügyi helyzetének rosszabbításához. Ezenkívül fontos szerződéseket kötöttek dollárban és font sterlingben vagy frankban és valutadifferenciákra spekuláltak, természetesen rosszul. A volt közlekedésügyi miniszter csak Cosmovics államtitkár referátuma alapján dolgozott. Megállapították, hogy olyanokkal kötöttek szerződéseket, akikkel magasállású tisztviselőknek személyes érdekkösszeköttetések voltak. Nem vették tekintetbe az állami költségvetésről szóló törvényt és a költséghatást, nem létező hitelek terehére utaltak ki összegeket.

Kosmovics államtitkár elrendelte, hogy bizonyos rendelkezéseket csak bizonyos cégeknek lehet eszközölni, természetesen gyengébb minőségben és magasabb árakon.

A volt miniszteri államtitkára tévedésbe ejtette és csak protekciósok érdekeire volt figyelemmel.

A közlekedésügyi minisztérium az ügyeket átadta az ügyészségnek, amely megindítja az eljárás mindazok ellen, akik a suiyo visszaéléseket elkövetik.

— Ortodox hitközségek a kolozsvári hitközségek mellett. A kolozsvári ortodox hitközségnek a szefárd hitközség elleni ügyében, mint ismeretes, felhívást intézett a többi hitközségekhez. Arra kérte őket, hogy ebben az ügyben foglaljanak állást. Erre a felhívásra a nagyváradi, nagybányai és nasszói ortodox hitközségek már nyilatkoztak. Mindgyikük a kolozsvári hitközség álláspontját fentartás nélkül megávéta tette. Előnyesen és zsidó szívet vidék a kolozsvári ortodox hitközséget az olyan támadásokkal szemben, amelyek nem tudnak felülemelkedni kiesnyes pártsemponatokon. A hitközség különben bevárja a többi erdélyi hitközségek nyilatkozatait és csak azután, amikor a főbbi is hazaérkezik, teszi közzé a besz diu döntését megsemmisítő nyilatkozatokat.

Miniatürfestés a héber kéziratokban

Szerencsés gondolat volt a zsidó tudományok berlini főiskolájától, hogy a hétfői előadás tárgyát a művészettörténelemből merítette, de nem párhuzamos témát, mint tavaly például Rembrandt és a zsidók címmel, hanem úgy válogatta meg a tárgyat, hogy az a zsidó közönségnek megfelelő zsidó tartalmu legyen. Az előadó, Bernstein-Wischnitzer asszony, kit az Uj Kelet olvasói a „Dar Jude” és a „Könyv a lengyelországi zsidókról” lapjairól bizonyára ismernek, kitűnően értett hozzá, a miniatürfestés nehéz anyagát úgy tárgyalni, hogy az előadásból a laikus is sokat tanulhasson. Lehet, hogy egyik-másik tudományos kérdést valaki másképp is megoldhatott volna, az érdekes, tartalmas előadás, melyet számos szemléltető vetített kép kísért, mindenkit megragadott. Különösen érdekesek voltak azok a képek, melyek olyan angol tulajdonban levő miniatürokról készültek, amiket eddig nem ismert a világ. Ezeket érdemes volna gyűjteményesen külön is közléteni a folyóiratokban. A szemléltetés legjobb bizonyítékát adta annak, hogy a zsidók egyáltalán nem voltak ellenségei a művészetnek, még kevésbé érzékenyek a művészet iránt. Ellenkezőleg, az előadás megmutatta, hogy a zsidók a kor felfogásának keretei között mindig tudták szívet alkotni és alkotók is. Azt a nehéz kérdést, hogy tulajdonképpen zsidó művészet van-e, szerencsére nem érintette az előadó, aki tudta, hogy erre a kérdésre nem lehet sem igent, sem tagadólágot felelni a miniatürfestésről tartott előadás keretében. Wischnitzer asszonynak az az igyekezete, hogy a tartalmilag zsidó jellegű motívumokat kiemelje, dicséretes ugyan, de ez a vonás a mai zsidó művészekből — sajnos — teljesen hiányzik s műveik ép ezért szegényesek és modorossak.

Tavaszi újdonságok!
Női, gyermek harisnya, kesztyű és rövidaru nagy választékban érkezett

Fischbein & Spitz
rövid és kötött áru üzletébe CLUJ (Kolozsvár), Piata Unirii (Mátyás király-tér 29. szám. Bánffy-palota. 1882)

A halál és a perdita

Irta Walter Rathenau

- Történt pedig, hogy az Örökkévaló Jeruzsálem városába pestist küldött a város bünei miatt.
- A halál angyala pedig végigjárta az utakat kezében kétélű karddal, amelyet magára tartott.
- És kardjával érintette a házak ajtaját és amely ajtót kardjának éle érintett, ott napkelteig elhaltak a betegek.
- A város utcái és utai pedig kiürültek, piaci pedig kipusztultak: a város kapui előtt az örök tüzet raktak és itak és ettek. Mert így szólottak: „Vajjon miért is botlanánk bele emberek halottáiba? Akit Isten hívni fog, az feltámad majd. Tegnap még huszan valánk, ma már csak heten. Vajjon mi lesz holnap?”
- Egy utcában pedig, amelynek neve Gehennom, egy perdita lakott, névszerint Thámár, közel a déli kapuhoz és szép volt arcbán és kellemes növében.
- Rózsaszínű pantiákkal fonta buja haját, arcát kifestette, arany övet viselt és arany láncot ametiszttel és jaspisszal díszítve.
- És amint egész éjjelen virrasztott, meglátta a halál angyalát, aki feléje indult. Feketeruhás férfifé volt hasonlatos, kezében pedig a kétélű kard.

- Thámár rákacsintott és így szólt: „Lépj be hozzám idegen és pihend bi fáradalmaidat. Hajlékom földszíve és mirhától illatos. Kint a pestis settenkedik és a halál vonul végig.”
- Az angyal pedig belépett a házba. A nő így szólt: „Ó uram, miért kezdedben a meztelen kard?” Ő pedig így felelt: „Vajjon nem mondja-e az Írás: Kard által akarok megváltani benneteket?” A nő ezt visszonzta: „Uram, miért fekete, mint a feketeisten mélyesség a te ruhád?” Ő pedig így felelt: „Vajjon nem mondja-e az Írás: „A halottakat tisztelni akarom, az élők miatt gyászolnom kell.”
- Ő pedig leült és így szólt a nőhöz: Ezekel nekem egy dalt. A nő úgy cselekedett, ahogyan az angyal megparancsolta és hízogó hangján így énekelt:
- Ne mondjátok ó barátóm, Izrael leányai, hogy szép vagyok. Kedvesem közeledik és én szegyenlem magamat, azt hiszem, megvet. Diszitetek fel aranyfüggőkkel, öltöztösetek hiborselyembe, hogy tekintete rajtam pihenjen: kenjétek be nérdassal és balzsammal. Jer barátom, ne vess meg!
- Kedves vagy barátóm, mint a reggeli nap, szép mint a tavasz. Rákd le függőidet, mert kebled opálnál is nemesebb, tedd félre karkötőd, mert ajkad rubinnál is ragyogóbb. Kezem

- végigsimogatja hajad, amely illatosabb a mirhánál. Kezem combondon nyugvzának, tested friss, mint drága gyümölcs. Fejed keblemen nyugszik; lokem megremeg és szívem eloped.
- Mialatt így énekelt, a halál angyala megszólt. „Készítsd a fekvőhelyet.” Fehér vásznat terített és bitor takarót tett a fekvőhelyre. És napföltöltéig ott maradt, addig, amíg felkelt a reggeli szél és a verések csiripelni kezdtek.
- És így szólt hozzá: „Mondd mit óhajsz? Amit pedig kívánsz az teljesülni fog.”
- Thámár pedig így felelt: „Kívánom, hagyj fel azzal, amit idejöttöd előtt megkezdél.” Ő pedig felelt: „Asszony, ismeresz talán?”
- A nő így felelt: Vajjon nem látalak, azt hiszed végigvonulni az utcákon? Ruhád holló szárnyaihoz hasonlított, pallosod olyan volt, mint az ég cikázása. Vajjon nem a halál angyala vagy?”
- Ő pedig dühében megremege így szólt: „Jól vagyok. Legyen kívánságod szerint, de mondom néked perdita, ne ujjongj. Ravasz voltál, én felülmullak. Tudd meg, hogy még egyszer meg foglak látogatni. Am csak majd ha hetven évden tul leszel. Akarom, hogy élj addig és und meg az életet.
- Igy büntette a halál a perditát.

FAVORIT csokoládé gyártmányai minden háztartásban nélkülözhetetlen!

Cluj, C. Victoriei 99. Telefon 2-71. 1971

HIREK

— A királyné Szovátn. Szovátról jelentik: Mária királyné és Ileana hercegnő idérkeztek. A királynét diadalkapuvál várták és rendkívül kelles fogadtatásban részesítették.

— A pénzügyminiszter szabadságán. Bukarestből jelentik: Bratiann Vintila pénzügyminiszter augusztus elsőjén szabadságra utazik Dorna-Vatrára.

— Az igazságügyminiszter megfenyegette a kolozsvári ügyvédi kamarát. Bukarestből jelentik: A „Lupta” szeriat Floresou igazságügyminiszter a kolozsvári ügyvédi kamara küldöttsége előtt azon reményének adott kifejezést, hogy nem fogják visszautasítani a régi ügyvédek felvételét, mert ellenkező esetben kénytelen lenne a kolozsvári ügyvédi kamarát feloszlattatni.

— Einstein a szociálforradalmárokért. Berlinből jelentik: A kiváló német személyiség közül sokan, köztük Einstein is, felhívást intéztek a szovjetkormányhoz, amelyben kérik, hogy az orosz szociálforradalmárok perében tartózkodjék minden bosszútól, mert a civilizált világ békét kíván és nem újabb vérontást.

— Szeptemberre elkészül Románia új alkotmánya. Az alkotmányelőkészítő bizottság — mint Bukarestből jelentik — szeptember közepén fogja tartani plenáris ülését. Ezen előterjesztik a törvényjavaslat tervezetét, amelyet aztán előzetes szentesítés végett a király elé terjesztenek.

— Visszaállítják az esküdtbíró-ságot. A bukaresti lapok szerint az alkotmánymódosító bizottság hozzájárult egy választott legfőbb semmitő-szék felállításához. Sajtőügyekben, kivéve az állam biztonsága elleni sajtóvétségeket, esküdtbíró-ság fog itélkezni.

— Henry Morgenthau talpra akarja állítani Ausztriát. Párisból jelentik: A „Matin” beszámolóját közli Mr. Henry Morgenthauval, az Egyesült-Államok egykori konstantinápolyi követével, aki mostanában érkezett vissza Bécsből. Morgenthauknak kész terveze van Ausztria gazdasági életének újraépítéséről. Véleménye szerint az osztrák államcsőd főokát a vasutakban kell keresni, amely szerinte igen rosszul van adminisztrálva. Azt hiszi, hogy egy osztrák-francia-angol-amerikai együttműködés rendbehozhatná a kis ipari országot. Nemcsak pénz kell Ausztriának, hanem megfelelő gazdasági szervezkedés is, amelyet Morgenthau nem talál Ausztriában. Ha az amerikai Drevs kezébe kerülne Ausztria országa, bizonyára megszűnne az állandó és az országot fojtogató krízis. Morgenthau egyike a legjobb amerikai filantropionistáknak, aki Palesztina újraépítése érdekében is sokat dolgozott és a jaffai partok felé induló hajókat a lobogózat felkék-fehér zászlóval. Szeptemberben ismét Franciaországba jön, hogy a francia kormányval Ausztria újraépítéséről tárgyaljon.

— Saul Csernichovszky levele. Kovnából jelentik: Az itteni zsidó nemzeti tanács néhány nappal ezelőtt Saul Csernichovszkytől levelet kapott. A levél Odesszából van kelteve június tizenkettődikéről. Az író köszöni a nemzeti tanács elnökszerküldeményeit és azt írja, hogy egészségi állapota az utóbbi időben annyira javult, hogy irodalmi működését ismét megkezdheti. Mostanában fordítja héberre az Iliaszt és ha ezzel elkészült, hozzáfog az Odisszea fordításához. Azonfelül néhány eredeti munkán is dolgozik, amelyek rövidesen meg fognak jelenni a new-yorki Stybel kiadásában.

— Méreg a sörben. Kovács István kolozsvári villanyzerelő feljelentést tett a rendőrségen, hogy tegnap egy üveg sört vásárolt, amelytől családjagján mérgezési tünetek jelentkeztek. Az orvosi hivatal vizsgálata megállapította, hogy az üvegben töltés előtt hiperman-gán, vagy méreggel gyártott festék lehetett. Az ügyet átették a kihágási ügyosztályhoz.

— Hogy lehet kijátszani a föld-birtokreformot? Banean Tódor ötven-hétéves volt ügyvédi irnok, kihasználva a háborus konjunkturákat hatvan hold földet vásárolt Kolozsvár határában. Az agrárbizottság Banean földjét kisajátította, mivel az ügynökkösködéssel foglalkozó ügyvédi irnok nem a föld jövedelméből élt és azt bérlőknek adta ki művelésére. Banean nem nyugodott bele az agrárbizottság döntésébe és a már kisajátított földből, amely nem volt tovább a tulajdona, öt-öt holdat harminchétezer líra-áron eladott Gunces Katalin és Gál Mihály kolozsvári lakosoknak. A hét vevő kifizette a föld vételárát és mikor jogos tulajdonukat elakarták foglalni, akkor tudták meg, hogy a birtok nem öt-öt, hanem három-három holdból áll, amelyet különben sem foglalhatnak el, mivel az agrárbizottság már két éve kiadta kényszerbérletbe. A károsultak dr. Giurgiu János ügyvéd útján osalás miatt tettek feljelentést az ügyészségen a ravasz Banean ellen.

— Vasut a Balaton körül. Budapestről jelentik: A magyar kereskedelemügyi miniszter engedélyt adott Kugler Mihály nyugalmazott Máv. felügyelőmérnöknek a balatoni körvas-utrá, mely tramwayszerűen az egész tavat körülbelül 6 óra alatt körülutlja. Az előtanulmányok annyira fejlődtek, hogy az építkezés valószínűleg az ősze megkezdhető. A tervben magyar és külföldi tőkések vesznek részt. Legközelebb részvénytársaságot alakítanak e célból.

— Nem botrány a kifuttyulás. Berlinből jelentik: Érdekes elvi jelentőségű döntést hozott a bonni törvényesék. A bíróság kimondotta ugyanis, hogy amit megengedett dolog a színházban a tetszésnyilvánítás, ép úgy nem mindeithető tilalmas cselekedetnek a nemtelés kifejezésre juttatása sem. Ezen az alapon föl is mentették három fiatal-embert, akik azért íltettek a vádlottak padjára, mert a bonni városi színházban az Eljegyzett férjek című bohózat bemutatóján kifuttyult a darabot.

— Tűz Gyujafehérváron. Gyulafehérvárról jelentik: Tegnap délelőtt tizenegy órakor a püspöki uradalom faraktárában tűz ütött ki. A rakárnok lakóháza bigyuladt és a tűz percek alatt az egész házra áterjedt. A tüzoltóság csak nehezen boldogult a szél és nagy szárazság miatt erősbőd tüzzel, amely pusztulással fenyegette az egész várost. Három óra megfeszített munkával sikerült az udvaron felhalmozott ezerkétszáz köbméter fát megmenteni s ezzel gátat vetni a tűz tovaterjedésének. A ház és több gazdasági épület azonban lésegt. Valószínű, hogy a tűz a közeli utat hengerlő lokomobil szikrájától keletkezett. A kár meghaladja a kétszázezer leit.

— A keletgalliciai cionisták évi konferenciája. Lembergől jelentik: A keletgalliciai cionisták évi konferenciáját most tartották itt meg háromszázharminc delegátus részvételével. Az ünnepélyes megnyitáson résztvett az angol, belga és osztrák konzul is, akik dr. Reich elnököt melegen üdvözölték az utolsó év sikeréhez. Dr. Reich megújítottában rámutatott a cionizmus komoly helyzetére. Kifejtette, hogy csak intenzív, nagy munka képes a zsidóság elé háruló akadályokat leküzdeni. Dr. Loser titkár jelentéséből kiderül, hogy a szervezet 1921 májusától ez év májusig hatszáznegyvenhat személyt vándoroltatott Palesztinába, köztük ötöt százhuszonkét után menekültet. A szervezet több tagja Palesztinában vállalkozásokat létesített és földet vásárolt. A Koron Hajjessod iránt tartozó kötelezettségének haterkeztszáz család tett eleget. A cionisták az elmúlt évben eredményes munkát fejtettek ki az ifjuság szakmai kiképzése körül, több városban és faluban iskolafarmokát létesítettek, amelyekhez szervezen bekapcsolódnak az ipari kiképzésre szolgáló kurzusok. A cionisták a zsidó hitközség demokrati-

zálására is sok gondot fordítottak és erősen propagálták a nemzeti autonómiát célzó törekvéseket. Politikai, kulturális és gazdasági téren a hatóságok és a közigazgatás részéről a zsidóság-nak még mindig sok méltatlanságot kell eltűrnie. Dr. Reich, a politikai ügyek előadója eseteket sorolt fel a zsidó államtisztviselők elbocsátásáról, zsidó diákoknak a lomburgi egyetemről való ki-zárásáról, ukrán menekültek kiutasításáról és az agrárreformnak a zsidó gazdákkal szemben történt véreghajításáról. A hatóságok több esetben indokolatlanul bezárták a cionisták egyleteit és több iskolában nem engedték meg a jiddis nyelven való oktatást. Az előadó javaslatára bizottságot küldöttek ki, amely meg-tanácskozza a sérelmek reparálásának módjait.

Tizparancsolat a strandról

1. Én vagyok Cluj th. város aki kivételtelek téged a sporttelep mellé a strandra, ahol száraz lábbal átkelhetsz a nagy vízmedencén. (Az a kis piszok nem számít.)
2. Ne legyenek neked illuzióid, hogy innen megfürödvé távozol.
3. Ne csinálj magadnak faragott lábakat. Ha idejössz, ugyis csinál az üvegcserep.
4. Ne borulj le a strand homokjába, mert az nem azért van ott.
5. Tiszteld apádat és anyádat, akik óva intenek tégedet a strandtól, hogy hosszúlétű legyél a földön.
6. Hat napig dolgozzál, a hetedik napon pihenhetsz. De nehogy eszedbe jusson a strandra menni, mert ott nem pihenhetsz.
7. Ne ölj (pénzt strandjegybe).
8. Ne lopj (bár a kabinokhoz kulcsok nincsenek, vagy ha vannak, mindegyikhez jók).
9. (?)
10. Ne irigyeld felebarátodat, az ökröt, a barmot, a szamarat és feleségét, akik kijárnak a strandra.

— A Tarbut szünidei román nyelv-tanfolyamát a mai nap délután 2 óra-kor kezdjük meg a strada Berthelot (v. Bötvös-utca) 8. sz. a. iskolánkban. — Ugyanakkor további jelentkezőket is fel-veszünk. A titkárság.

— Pofozkodó háziasszony a tör-vényszék előtt. Tegnap délelőtt tárgyalta a kolozsvári törvényszék felebb-viteli tanácsa Veras Miklósné ügyét, akit lakója, özv. Boér Jánosné jelentett fel könnyű testi sértés miatt. Özv. Boérné 1921 és éa az udvaron lévő kútnál zöldséget mosott, mikor Verasné felszólitotta, hogy azonnal szüntesse be a munkát, mert nem téri, hogy a kut vizét használja. Mivel Boérné la-kásában nem volt vécsep, nem enge-delmeskedett Verasnének, aki düh-ben vízzel locsolta le lakóját. Boérné véd kezésül egy vasfészkát tartott maga elé, amelybe az írgatottan ha-donátó háziasszony megütötte magát. A két asszony összepofozódott és mindketten több könnyű sérülést szen-vedtek. A felebbviteli tanács Verasné-t hétszáz líra büntetésre és az összes költségek megfizetésére ítélte, míg Boér-nét felmentette.

— A Vatikán még mindig izgat a zsidó Palesztina ellen. Rómából je- lentik: A katolikus lapok jelentése szerint a Vatikán felhívást szándékozik tenni az egész világ kereszténységéhez. A felhívásban a keresztény világ támo-gatását kéri a szent helyek védelmére a cionisták ellen. A felhívást azonban csak akkor adja ki, ha Gaspari biho-rosnak a népszövetséghez intézett jegy-zéke eredménytelen maradna.

— Egyenletlenség az arabok ve-zetői között. Jeruzsálemből jelentik: Ismeretes, hogy Aref pasa a muzulmán keresztények elnöke beadta lemondását, amelyet vita nélkül elfogadtak. Az arab sajtó a lemondás okát elhallgattá. A „Doar Hajom” oimű újság úgy értesült, hogy Aref pasa visszalépésének meg-okolása alkalmából élesen támadta az arab végrehajtó bizottság mandátu-nalenes javaslatát. A gyűlölet engess-zelhetetlen hangján vannak fogalmazva, azonfelül hemzsegek az ostobaságok-

tól. Visszalépése előtt még egyszer fel-szólitotta a vezetőséget, vonja vissza a javaslatokat, a bizottság azonban ra-gaszkodott hozzájuk. Aref pasa erre azt a kijelentést tette: „Minthogy önök ra-gaszkodnak a jelenlegi rendszerhez, amelynek feltétlenül zavargásokra kell vezetniük, úgy érzem, hogy nekem az önök társaságában semmi keresnivalóm.” Az említett javaslatok közül az egyik arról szól, hogy a keresztény küldött-ség keresse fel a Vatikánt, egy másik pedig a Hedzsaszt és kérjék fel őket a Balfour deklaráció elleni harcos. Az arab végrehajtó bizottság ezenfelül a londoni kormánynak is sürgönyözött arra nézve, hogy Jabotinszkynek ne adjon beutazási engedélyt Palesztinába, mert jelenléte újabb zavargásokra ad-halna okot.

— Rablóbandák Kismarton kör-nyékén. Budapestről jelentik: A nyugatmagyarországi Kismartonban tegnap kezdtek meg a katonaság ki-cserélését, akiknek kivonásával a rend teljesen felborult, mert a kato-nák a telefon és táviróhuzalokat el-lopták. A bécsujhely-éberfurti szá-kaszokon teljesen lehetetlenül tetik a táviró- és telefonösszeköttetést, úgy hogy ennek helyreállítása hetekig tartó munkát vesz igénybe. A zür-zavarban kóborló rablóbandák tartják a lakosságot állandó rettegésben. A kismartoni csendőrség megerősítésére százhusz tirci katonát vezényeltek ki, akiknek azonban még nem sike-rült a rendet helyreállítani.

— Értesítés! A volt Salamon Jakab és Társa cég átváltozásáról szóló érte-sítésünkkel kapcsolatosan tiszteltelt közöljük kolozsvári és annak vidéki ve-vőinkkel, hogy illetéink megújítottá-tása folyamán kolozsvári üzletelhelyisé-günk szűkrek bizonyult, miért is ko-lozsvári üzletünkben egyelőre, a lakás-viszonyok javulásáig, csupán detail ve-vőink kiszolgálására fogunk szorítkozni, míg nagybani vevőinket közvetlen turdai üzletünkől fogjuk kiszolgálni. A ko-lozsvári, valamint a vidéki t. vevőink látogatására utazókat alkalmazzunk, akik gyakorlatilag gyors kiszolgálásával lehetővé fogja tenni azt, hogy t. vevőink to-vábbra is gyors és pontos kiszolgálás-ban részesüljenek. Midőn még közöljük t. vevőinkkel, hogy rendelkezéseket ko-lozsvári főközlétünk is felvesz, kérjük további síves pártfogásukat és vagyunk kiváló tisztelettel Commerz Kereskedelmi Társaság, ezélt Salamon Jakab és Társa.

— Borolin mentholos sósborszsz a legjobb háziasszony.

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

Uj műsor a kerti kabaréban. A magyar színház igazgatósága igyekezetével azon van, hogy minél változatosabb műsorral szórakoztassa a közönséget. Epen azért már ma, szerdán is új műsor lesz, pénteken pedig teljesen új műsor. Szerdán és csütörtökön színe fog kerülni: A dráma, Gilizta ur a mecesen, Szibész nem ember, Enekóra, Rendez-vous, új tréfák s magánszámok. A pénteki, szombati és vasárnapi esték műsora: Nem tudom a nevé (Karinthy Frigyes), Tanítvány (Szenes Béla), Falu végén kurta kocsmá (Petőfi-Hevesi-Nádor), Az ökr (Zilahy Lajos), Visszakérem a iskolapénzt (Karinthy Frigyes) és új magánszámok.

A Szinkór mozgóban. Szerda, csütörtök Ruth asszony két férje, az Ufa-gyár pompás filmkomédiája. Cimszerében a vigjáték fejlődelműje, a bájos Henny Porten. A vég-telenül szellemes, pazar humor, aranyos romantikájú kis történet, igaz örömet szerez mindazoknak, akik a mozgósínházakban szeretik hallani az ezüstösen csendülő kacagást, legdrágább és ritka kincsét gondok-tól ostromozott emberiségnek. A darab meséje dióhéjban a következő: Holverson a komoly, magasatos célokért küzdő tudós, a sokat dolgozó férjek fölötté veszedelmes hibájába esve, elhanyagolja asszonykáját, pedig rajon-gásig szereti. Ruth asszony eleinte csak duzzog, de mikor látja hogy semmitőlé asszonyi praktikával nem tudja férjét el-szakítani a dolgozószobájától, indulata jön és egy merész tervvel akarja férjét nagyobb érdeklődésre kényseríteni. Férje egy barát-jával, egy szép és elegáns fiatal, egy ug-y-nevezett Don Juannal udvaroltatni kezd ma-gánk. Holverson eleinte szörnyen bosszan-tja a dolog, de a tudós ur, kemény legény s a sakkházára egy hasonlóval felel, teljes tüzzel kezd udvarolni egy vállalkozó szellemű hölgyecskének, aki nagyon is hajlandó erre a kisdud játékra. Végül is mikor már kellőképen elkínzották egymást, békét kötnek és új násztra indulnak. Péntek, szombat, vasárnap nagy látványosság! A fardat halál, fantaszikus filmkötemény kerül bemutatásra.

A fran-tisz

Páris, júli-házban hetek, Viviani volt a csiójára, aki a nyomása alatt felvetni ezt az állás kérdést: világháborút követésesség véleményének nyilvánosságra macia irattár arai elég volt sodott polgára tást nyerjen a boszorkánykor nagyképu és diplomáták sikerrel egy népeit. A dip 1917-ben az Semelvények anyag leküld-éség) a cári hadt ochran szemelvények tők a nemze-ését és inká megmutassák, azok egy re világotól t

Az ochran vonást mutató volt nyugt ténykedése ki is könnyen n gyökeret, sm-rott. Az sde lát a hivatal megrökönyöd-eközvetük be-let lehetetlen-let szabitra a nyos udvaria hajlandóknak a kábak eleget fogott a cári-ára érdekes-éséhez. A né-zejög a vilá- meg, kénysz-rovjet módss-keleplezéseket-ka bővítették-azoly legénd- magóriákat- tmegek fejél-sserre elser-tekben jól be- nak álláspón

Frégt

Ir Szombate Livniczer. A ebédelőben. megörült. Jé fényes szoba is. De mikor vette, megidrága szőny- ahol takaral-jés lábával mert hisze- hatja, hol az- aki nem i- gyönyörű pe- fényes padló- hogy ezt- el a szőnyeg- Mikor ig- nysímetlenül- szerre olyan- veszi napst- nyitott ablak- pillangelt a-

— Nini, csak, itt var- Es a ki- mit felelnék- szaladt Bern- solyogott, az- karjába, egy- bez vonszó- mint egy m- — Hát m- Jaj, de örül- asszony lesz- Bernát ú-

Papir és fűszernagykereskedők figyelmét felhívja az iskola saisonra „Zea” első román krétagyár Cluj.

A francia kamara nagy szótöbbséggel tisztára mosta a militaristákat

— Az Új Kelet tudósítójától —

Páris, július 3. A francia képviselőházban hetek, sőt hónapok óta vártak Viviani volt miniszterelnök interpellációjára, aki a közvélemény fenyegető nyomása alatt kénytelen volt megafelvetni ezt az elcsépett és mégis aktuális kérdést: kit terhel a felelősség a világháborúért? A német és orosz katonai kormányai a világ közvéleményének felvilágosítása céljából nyilvánosságra hozták a titkos diplomácia irattárának néhány darabját, ami elég volt ahhoz, hogy a felvilágosított polgárság és munkásság betekintést nyerjen a háború előtti diplomáciai beszélgetésekbe, ahol figyelni lehet az egyik és a másik fél politikai és lelkiállását, a hirtelen bekövetkezett eseményekben mutatják be (a teljes anyag leközlésére ezer kötet sem lenne elég) a cári titkoarendőrség, a hírből ismert szereplését. Ezek a beszélgetések csak mellesleg érintették a nemzetközi diplomácia működését; és inkább arra szolgálják, hogy megmutassák, milyen eszközökkel dolgozott egy rendőrállam a hazájából felvilágosított tömegekkel szemben.

Az okhona működése anyai rokonpárt mutatót fel az orosz és a „művelt nyugati államok rendőrségének” megközelítése, hogy a lakos olvasó a könnyen megállapítható azt a közös célt, amiből a szégyenteljes kivirágított az eddigi nyilvánossággrabszát. A „hivatalos körök” érthetően nagy megrázkódtatással fogadták és mindent megtekinttek hogy a további leleplezések lehetetlenné tegyék. Az orosz szövetségbe a cári diplomácia szokásos udvariasságával, nem mutatkozott feladandónak az antant eltusolói szándékának lehet tenni és tetézésül hozzáfogott a cári külügyminisztérium irattár érdekesebb okmányainak leközléséhez. A németek, akiket az antant sajtó a világháború okozójának jelölt meg, kényszerűségből oszlatkoztak a provokációs módszerhez és az érdekesítő leleplezéseket megdöbbenő, új adatok és bővítették ki. Az antant jingósajtója, amely legendás miszticizmussal fantasmagóriát harsogott a féltékenyített tömegek fejébe a háború okairól, egyszerű elcsépett és az ilyen esetekben jól bevált elhallgatás politikájának álláspontjára helyezkedett és a

nála szokatlan szűkszavúsággal úgy kommentálta a szenzációs leleplezéseket, mint a felelősség alól kibujni akaró német külügyminisztérium misztifikációt. A Nortohliffe érdelklenség a háború szörű francia lapokkal, a „Figaro” val, a „Matin”-nel és társaival nem érte el a célját, mert az angol, francia és olasz baloldali sajtó a néphangulathoz híven egyre hangosabban követelte a háborús felelősségről szóló Aquith és Clemenceau-féle megállapítások sürgős revízióját. Most végre elhangzott a francia képviselőházban az interpelláció annak a Vivianinek az ajkáról, aki betonyit-hatólag egyirányú és mosogatója volt a világháború kitörésének.

A jeles alkalomból zsufozásig megtelt a francia képviselőház. A karzaton ragyogó öltözékű arisztokrata nők és a pénzügyi előkecségek kékítették tenyerüket, hogy zúgó tapssal honorálják Poincaré ur bombasztjait. A franciák, akik Dosztojevskij szerint a pénzről csak a szép szónoklatokat szeretik jobban, csillogó szemmel figyelték a miniszterelnököt, aki romantikus elszántsággal vállalkozott arra a feladatra, hogy a mestelen, hiteles adatokra épült igazságokat megdöntse az ékesesszólás pompázatos fegyvereivel.

Kellemetlen intermezzóként könyvelték el a sovízisita lapok Caohin kommunista képviselő felszólalását, aki a ragyogó hangulatból majdnem véglegesen kiszökkentette a francia diplomácia rehabilitálására vágyakozó előkelő közönséget. Caohin, a kommunista ünneprontó többek között a következőket mondotta:

— A francia kommunisták sohasem mulasztották el a német junkerek provokáló viselkedéséi ellen a tiltakozást és a pátergerman bűnök hangoztatását. Bizonyos, hogy Vilmos császár és társai nem voltak békebarátok, de megállapíthatjuk, hogy nemtelen szándékaik ellen őszintén és komolyan csak a szocialista pártok tiltakoztak. Meggyőződésünk szerint egy hőbortos és gorosz klikk gazságait nem lehet és nem szabad felelőssé tenniük hatvanmillió dolgozó ember, annál is inkább, mert a francia köztársaság akkori vezetői egy jótányival sem voltak különbek a „német államférfiaknál”. A német és francia külpolitika akkori képviselői nagyon közel álltak egymáshoz: háborút akartak. Ebből meg-

állapíthatjuk, hogy nem a franciákat és német tömegeket képviselték, mert azok sohasem akartak háborút, hanem a mohó és új profitéhes tökéredkeltségeket, akik tehetetlen éhségükben egymást akarták megzabálni.

Caohin beszéde után Poincaré lépett a szószékre:

— Kijelenthetem, hogy 1914-ben a németek magzatartása után én is helyesoltam a háborút...

Charles Baron: Poincaré még nem Franciaország.

Poincaré: Tudom, hogy nem én vagyok Franciaország, de jelenleg én képviselom az országot itthon és a külföldön. És amíg én vagyok kormányon, addig én azt akarom, amit Franciaország és Franciaország azt akarja, amit én. (Zsajos taps.)

Poincaré hasonlóan szellemes és rapazodikus aforizmákkal megtűzdelt beszédében elmondta a már unalomismert meséket a háború kitörésének okairól. Higgadt és a hazáját szerető államférfi nyugodtságával eresztette el a füle mellett az izléstelen baloldali képviselők megjegyzéseit, akik elég bátrak voltak ahhoz, hogy száre szatiztikai adatokra és hiteles okmányokra támaszkodó értesítéseiket szombálították az elnök zengő hangján eldekalmált dírambjával. Poincaré végre befejezte kétórás beszédét, amelyben minden kétséget kizáróan bizonyította, hogy a háborúért egyedül Vilmos és táborcsái felelősek, míg ő és az akkori francia kormány minden tagja a béke igazi és őszinte barátjai voltak, vannak és lesznek.

„Az elnök beszéde után jó tíz percig zúgott a taps”, állapítja meg boldogan a „Figaro” és a Házban az 1914. év őszének lelkes és lálekmelő hangulatát éreztük újra megjelenni. A „Humanité” röviden csak ennyit ír: „az elnök ur tegnap délután két órát fecsegett, amelyhez a véresszájú militaristák büszkén tapsoltak. Ez már nem nagyon érdekelt minket. Az elnök ur beszél — és a francia nép halad.”

A „Humanité” ráhibázott az igazságra.

Louis Loup

Tapéták

minden kivételben kizárólag kaphatók:
Szécsi Sándor és Tsa, Timsoara
 Boulevardul Berthelot (Kossuth Lajos-ú.)
 11-13. szám. 1365
 Lakások tapétázását vállaljuk.

— Zsidó könyvtárból nem hiányozhat S. J. Agnon regénye: **És a meggörbedt kiegyenesedik.**

SPORT

Az angol szövetség a bírói kar reformjáért

Az Új Kelet tudósítójától

A bírói kar átreformálásának szükségessége és jelenlegi nivójának megjavítása az európai államok sport-szövetségeinek súlyos feladata. Az osztrák és magyar szövetségek után a futball szülőhazájának, Angliának labdarúgószövetsége is döntő lépésre határozta el magát a bírói kar átszervezését illetőleg.

A mérkőzések sorsára olykor döntő kihatású a bíró személye és az egyéni nézet, amellyel a játékszabályok szellemét érvényesíteni engedi. A bíróképzés terén épen ezért gyökeres változtatásokat fog bevezetni az angol szövetség, amely a múlt héten tartott évi közgyűlésén a reformok némelyikét már életbe is léptette.

A közgyűlés kimondotta, hogy a jövőben a bírák azokat a játékosokat is kötelesek feljelenteni a szövetségnek, akiket a pályán megintettek, vagy figyelmeztettek. Ha ezt elmulasztanak, fegyelmi eljárást indítanak ellenük.

A határbírókat pedig kötelezte az angol szövetség, hogy minden szabálysértést, incidensét, amely a bírói figyelmét elterelte volna, kötelesek azonnal bejelenteni a vezető bíróknak. Ennek elmulasztása esetén a határbírák ellen is fegyelmi eljárást indítanak.

A játékszabályok eddig nem kötelezték a bírókat azon játékosok feljelentésére, akiket játék közben esetleg figyelmeztetett vagy megintett. A határbírák pedig csak segítőtsárai voltak a bíróknak, de a döntés joga nélkül és a játékszabály nem írta elő részükre imperatíve az általuk észlelt, de a bírói figyelmét elkerülő szabálysértés kötelező bejelentését.

Angliában a háború következtében — úgy látszik — a bírói kar részére is konjunktorális érvényesítési lehetőségek adódtak és ez készítette az angol labdarúgószövetség közgyűlését a megszorító intézkedések megtételére.

A július 23-án megalakítandó Romániai Bírák Országos Testületének figyelembe kell vennie az angol szövetség legújabb döntéseit.

Frégje gemure ...

Irtá Ujvári Péter (2)

Szombaton Eskelesznél kosztolt Livniczer. Azért várakozott most az ebédelőben. Mikor Bernát meglátta, megrökönyült. Jól esett neki, hogy van a feleség szobában más szegény ember, mint mikor aztán jobban szemügyre vette, megjijedt. Livniczer nem a drága szőnyegen állt, hanem ott, ahol takarítanak a vikszezt padló. Fájó lábával gyorsan melléje ugrott, mert hiszen a bócher jobban tudná, hol állhat a szegény ember, aki nem ide tartozik. A csizmája gyönyörű patákat eresztett a tükörképes padlóra. Bernát boldog volt, hogy ezt az áradást nem nyelhetette a szőnyegszivárgás.

Mikor így álltak és álltukban kétségelmentlenül fészkelődtek, hát egyszerre olyan lett a szoba, mintha tavasz nap sugar suhant volna be a nyitott ablakon. Fialat, úde kacagás csilingelt a kúszóban.

— Nini, Bernát bácsi. Apa, gyere meg, itt van Bernát bácsi.

— És a kislány meg sem várta, mit felelnek a másik szobából, odaszaladt Bernát elé, ránézett, rámosolygott, aztán belekapaszzkodott a karjába, egy nagy, puha karosszékbe vonzolta és közben csicsereggett, mint egy madár.

— Hát tiljón le, Bernát bácsi. De örülök, hogy Chánele menyasszony lesz.

Bernát ült a karosszékben és ala-

posan szegyezte magát. Még azt hiszik, hogy tisztelget.

És amíg ő Esztikének felelt, addig csak állt, állt a bócher, mozdulatlanul, mint a kőszobor. Kicsit talán előbbre hajolt, de ezt nem vette észre senkise. A szeme is jobban kitágult talán, de ezt sem látta senkise. Jó volt, hogy nem látták, különösen jó, hogy nem látta Esztike. Nem szabad azt tudni, hogy néha a szobor is megmozdul.

Ómaga sem tudta, mi az, ami megrázza, mikor égő szemmel nézi Esztikét. Nem akarja nézni, mert nagy bűn az aszonszemélyen való szemfelejtés. De hiába nyomja össze a szempilláit, azok megint csak felrugódnak. A sátán környékezi és incselkedik vele.

Tavaly nem így volt. Tavaly még rövid ruhában járt Esztike. Tavaly még nem rezgett össze, mikor az asztalhoz hívta:

— Bócher, jöjjen enni.

Most ha hívja, megjijed és a szive összeszorul. Mindig attól fél, hogy talán még beszédbe is ered vele. Megszólítja és neki felelni kell. Ő csak jiddisül tud. Lehet ilyen gazdag leányval jiddisül beszélni?

Máskor meg epekedett egy szava után. Nem baj, ha megsejtenék, csak megszólítaná már egyszer. Amde Esztike nem szólította meg. A bócherrel nem szoktak társalogni. A bócher jön, az ajtó mellé áll és vár, amíg enni hívják. Eszik és hallgat.

Mindent megeszik, mert ez az illendőség. A harmadik tál étel után aztán azt mondja a háziasszony:

— A bócher imádkozhatik.

És a bócher csöndesen elmormolja az imádságot, mert a negyedik táltól már egy falat sem dukál neki. Eskelesznél ugyan a negyedik táltól is kapott, de mit ért ez? Egy szóra éhezett, egy kedves bólogatásra, nem almásrészetre. Csakhogy hiába sóvárgott azután. Esztike csak enni hívta, eszébe sem jutott, hogy beszélgesse vele.

Hallgatja a beszélgetést és elszomorodik. A kasznár kutyája megharapta Bernátot és a kasznár azt mondta, hogy a kutyának igaza volt. Esztike méltatlankodik. Livniczer is méltatlankodik. Már mér volna igaza annak a kutyának? Hiszen ő is elment már a kastély előtt, ő is köszönt a kasznárnak, a kasznár neki se adta vissza a köszöntést, de azért őt nem harapta meg a kutya. Ha megharapja, most talán ő ülne a karosszékben, nem Bernát és vele beszélgetne Esztike, nem Bernát. A kutyának bizony nem volt igaza. Délre harangoztak, mikor Bernát elköszönt.

Egy jó órával később elment Livniczer is. Szombati csöndesség lehaldzott ki az udvarokból, de az ő szívében hangos forradalmak rivalltak. Este a Zóhárt olvasta a rabbi-val. Este azt hitte, hogy semmi sincs, ami az életben érthetetlen. És most ime elébe mereszkednek a rejtelem-

tornyok, feketén és fenyegetően. Mért van tavasz az egyik szívből és tél a másikban? Mért szent az a napmeleg, amely az égről permetezik és miért bűn az, amely egy szívből a másikba sugároz? Mért nem szabad szeretni, mikor a szív szeretni akar? Mért nem mondhatja egy kis kisleány: hallja, Livniczer, én szeretem magat?

A beszahamedrebe siet és könyvet vesz le a poleról és úgy elmerül benne, hogy se nem lát, se nem hall. Vidám bóchernek nyüzsgőnek a teremben, de ő csak bámul. Livniczer mindig tanult. Mikor a jesiva várja a rabbist és felszabadulnak az elgyötört lelkek és hangos kacagás harsog ki az életszomjas torkokból, Livniczer akkor is a könyve fölé hajol. Nem is háborgatják. Még Amram Treiber se meri háborgatni, pedig az nem respektál senkitse. A tréfákat ő rendezti csütörtök éjszaka, mikor Jeremiás siralmait sirják el a beszahamidrásban. Ejjélok, igaz, nagy szomorúság van a szívekben, de éjjel előtt csak úgy tombol a jókedv. Mert ezek az éhez, nélkülözök fiúk úgy tudnak nevetni, mulatni, elcsélni, másokat ugratni, óvatlant megtérfalni, mintha csupa boldogság volna az életük. Ha valaki, akit a tanulással eltöltött éjszakák megtörttek, elszunyókál, kirántják a padot alóla, vagy kettéhasítanak egy kénes gyufát, nagy vigyázva az orrára peckelnek és meggyújtják. Aztán van nagy kacagás, mikor nagy álmosan

magyarul azon a szóval ma, pedig történetem az ur a nekora, imok. A műsora: (Trigyes), kurta az ökor olapant mok. esitörtök pompás vigjáték n. A vég aranyos t szeres ázakban esendülő gondok. meséje komoly, a sokat hibájába ig rajon to csak mmitéle rjét el atba jön nagyob y barát y ugyezd ma-szesantja egény s t, teljes szellemű hajlandó kor már t kötnek szombat, t halál, utatásra.

Labdarugás

Szerencsétlenül járt sportíró. Bukarestből jelentik: A Prahova-hídnál történt vasuti szerencsétlenség áldozatai között van Dian Căsianu bukaresti sportíró, a „Dimineata” sportrovatvezetője, akit súlyos sérüléseivel a szinajai kórházban ápolnak.

Az Aurora fuziója. Bukarestből jelentik: Az Aurora sportegylet legutóbbi közgyűlésén elhatározta, hogy fusionál a legjobb bukaresti sportklubbal, a Transsylvania-val, amelynek vezetői és tagjai legnagyobb részben Bukarestben élő erdélyi és bánáti sportemberek.

Atlétika

Románia 1922. évi atlétikai bajnokságai. Temesvárról jelentik: Románia 1922. évi atlétikai bajnokságainak első napja a következő részletes eredményekkel zárult:

200. m. síkfutás. Bajnok Steinfeld (aradi Hakoah) 24.4 mp., 2. Zimmermann (TAC), 3. Schmidt (TAC). Az előfutamban Steinfeld egy Zimmermann-tól, mint Schmidtől vereséget szenvedett, Károly trónörökös kivánságára azonban a zsűri indult engedte a döntőben is, amelyben Steinfeld győzött.

Súlydobás. Bajnok dr. Morar Teofil (Universitatea) 12.68 m., 2. Dávid (KAC), 3. Wolff (ATE).

Helyből magasugrás. Bajnok Constantinescu (St. R.) 139 cm., 2. Glüök (ATE) 135 cm., 3. Barabás (Vulcani SC) 128 cm. Gyenge eredmény.

110 m. gátfutás. Bajnok Imre Andor (Haggibor) 17.8 mp., 2. Anastasie (St. R.), 3. Marsescu (St. R.).

Helyből távolugrás. Bajnok Scheirich (Universitatea) 294 cm., 2. Tirtelan (Braila), 3. Borecz (Kinizsi). Gyenge eredmény.

Hármasugrás. Bajnok: Störzbach (Olympia, Bukarest) 12.72 m., 2. Fischer (TAC), 3. Pop Zorila (Universitatea).

4 x 100 m. staféta. Bajnok: TAC (Zimmermann, Schmidt, Nagy és Kozovits) 47.3 mp. Országos rekord! 2. AAC, 3. Coltea (Bukarest).

Díszkosvetés. Bajnok: Uita-Ujlaki (Universitatea) 44.35 m. Országos rekord! 2. Dávid (KAC), 3. Pop Zorila (Universitatea). Pop harmadik helye meglepetés.

1500 méteres síkfutás. Bajnok: Schwellengäbe r (AAC) 4 p. 41 mp., 2. Velcovici (St. R.), 3. Bakovinszky (TAC).

amelyeket előidéző. Ezért legjobb meggyőződésünk és lelkiismeretünk szerint kérjük miniszter urat,

függessze fel rendeletileg az ármaximalálás rendszerét és állítsa vissza a teljes szabadkereskedelmet.

A marosvásárhelyi polgármester kitünő szociális érzékre valló kezdeményezéseinek minden bizonnyal meglesz a hatása és rövid időn belül az ország minden törvényhatósága a kormány elé terjeszti tiltakozását.

Belföld

(x) Szervezkednek a zálogházak. Konstaninából jelentik: A napokban tartották meg itt a zálogháztulajdonosok országos kongresszusát, amelyen az ország majdnem minden zálogháza képviseltette magát. Az elnök S. J. Brailianu indítványára elhatározták a Zálogházak Országos Szövetségének megszervezését, amely célból bizottságot választottak.

(x) Erdélyi állatárak. A temesvári piacban az elmúlt heten kevés árú és nagy kereslet volt. Az export folytatja a serres hiányoztat, amelynek ára lényegesen emelkedett. Legutóbb 26 és 28 leiten történtek kötések. A marha kilója 10-12, a jobbfajta ökr 14-16 lei.

A székelykeresztúri nyári vásáron a nagy felhajtás dacára, az állatokban nagy forgalom nem volt. 1-2 éves borjak 1000-2500, 3 éves tulokok 3000-8000, gyengébb minőségű borjastehenek 2500-3500, közepes minőségűek 3500-6000, jobb minőségűek 5000-7000 leiben cseréltek gazdát. Elsőrangú ökr párjéért 24000-25000 leit is kértek.

(x) Országos vásárok naptára július második felére 22-én Topánfaiva és Kovászna, 23-án Szamosújvár, 24-én Diosdószentmárton, Gyalu, Ó Pécska, 25-én Armény, Kóhalom. 26-án Bánffyújvár, Gyulafehérvár, Parajd, 27-én Szilágyvesz, 28-án Buja, 31-én Nagybacon.

(x) A „Times“ a zuhanó leíról. A lei újabb zuhanásáról a „Times“ a következőket írja: A lei újabb zuhanása a párisi tőzsdén érhető konsternációt keltett a román közvéleményben, mivel ezt megfejthetetlen rejtélynek tartják, hiszen Románia költségvetése egyensúlyban van. Értetelosen azért is, mert a kiostári bonok kibocsátása már hónapok óta szünetel, kifűnök a terméskilátások és a kivitel illetékekből sok bevétel van az államnak. A „Times“ szerint a román valuta romlásának csakis egyes érdekeltségek az okai, akik spekuláció céljából ily módon manővereznek.

(x) Az aradvidéki borok. Aradról jelentik: Az arad-hegylajai szőlők állásáról a legkedvezőbb jelentések érkezők. Az időjárás kedvező, a peronoszpora ezidén kis mértékben lépett fel. A termelők szorgalmasan öntöznek. A borkereskedelemben kevés kereslet mutatkozik s az üzletek fellendülésére csak röviddel a szüret előtt lehet számítani. Árak a következők: 10-10.5 százalékos 1921-iki 5 lei, 11 százalékos 5.50-6, 12 százalékos 6.50-7.50 lei literenként. Ó-borok, főleg 1918-ból még vannak raktároira és 4 leitől fel ajánlják.

Külföld

(x) Ujra szabályozták a gyümölcskivitel Magyarországon. Budapestről jelentik: A hivatalos lap csütörtöki száma közli a földművelésügyi miniszternek a gyümölcskivételre vonatkozó rendeletét. Ezerint a földművelésügyi miniszter a többi érdekeltektől együtt a következőket rendeli el: a vámtarifa 37. pontja alá tartozó sárga-

dinnye, görögdinnye, ringlota továbbintézkedésig, a nyári veres és sárgaszilva augusztus 20-ig, a nyári alma csomagolva augusztus 15-ig, a nyári alma ömlesztve augusztus 20-ig a pénzügyminiszter által egyidejűleg kiadott rendeletben megállapított hivatali illetékek mellett engedély nélkül vihető ki a külföldre. — A söldhagyma kivételére a megállapított határidőt ezúttal augusztus 1-ig meghosszabbították, egyúttal a ledezárú foghagyma kivételére a megszabott feltételek mellett.

(x) Trieszt halálúsája. Belsőből jelentik: A napokban lezartult Déli Vasut konferencia leginkább bangorított előja volt ismét helyreállítási középúrrópa békézagdaságának főteret, amely összeköti a Keleti Álpok országait a trieszti kikötő levontai forgalmával. Hogy mennyire kevésbé észlelték a törekvést, amely Olaszországban — nyilván Trieszt lakosságának meggyőztetésére — Trieszt újjászervezését propagálja, bizonyítja az a tény, hogy Olaszország Velencébe hívta egybe a Triesztet menő konferenciát, amely város Trieszt legfőbb riválisa az északi Adrián. Ezen a tényen éppen úgy, mint egyéb intézkedéseken az látszik meg, hogy Olaszország semmi sem hajlandó tenni, hogy életben tartassa az egykor oly fontos kereskedelmi emporiumot. Olasz javaslata jött létre Velencében a Déli Vasut kérdésének oly megoldása, mely ha rendkívül kedvez is a Déli Vasut júliusi elcsobbegyi részvényei birtokosainak, mégis ártotta a Déli Vasut közgazdasági szempontból kívánatos nemzetköziségét. Az olasz kormány ezenkívül újabb intézkedéseket is veszélyeztetett „felszabadított” kikötőjének lélet. Hivatalos körökben ugyanez a trieszt-alexandriai hajóösszekötés nyolcnapos járatainak beszüntetését ajánlották a kormányának, ami a közeljövőben meg is történik.

— Zürichi zárlat: július 18. Berlin 118,—, Prága 1170, Budapest 41.

— Budapesti valuta: osztrák korona 352, lei 755, szokol 2095.

Palesztina

(x) Emelkedik a konjunktúra Palesztinában. Bécsi tudósítónknek alkalma volt egy otttartózkodó jerszalemi kereskedővel beszélni, aki a palesztinai kereskedelmi konjunktúra alakulásáról a következőket mondotta:

— A tengeri szállítási díjak a közelmúltban bekövetkezett reduktió eredményeként Palesztina külkereskedelme igen nagy lendületet vett. A konjunktúra javulására jellemző, hogy egyedül Ausztria 20.000 font értékben vihette be ipari cikkekkel Palesztinába mindössze három hónap lefolyása alatt. A külföldi ipari államai Palesztinát valóságos elárasztják cikkekkel, ami rohamos áruzuhanáshoz vezetett. A legfontosabb szükségleti cikkek negyven százaléki menő olcsóbbodása állapítható meg.

— A közeljövőben az építési tevékenység is erősen fel fog virágozni. Az építkezést eddig a telek-könyvek és az építési viszonyok rendezetlensége is gátolta. Az utolsó egy-két hónap során azonban a telek-könyvi viszonyok is és az építkezési rend szabályozást nyert és néhány feltétlenül tökéletes bankalapítás az építés előjaira szükséges hiteltőkét is rendelkezésre bocsátja.

(x) [Szerzyár Palesztinában. Jeruzsálemből jelentik: Mostanában érkezett ide a csehszlovák szeszédekkeliség, amely Chederában szeszgyárat akar létesíteni. Az előkészületek már annyira előhaladtak, hogy néhány hónap múlva a gyárat üzembe helyezhetik.

Felold szerkesztő DR. MARTON ERNŐ
Működ: KADIMA nyomda és kiadóvállalat R.T.
Szerkesztőség telefonszám 977.

A Zsidó Nemzeti Alap országunk földjét akarja népünk köztulajdonába visszavásárolni, (aki a föld, azé az ország!

KÖZGAZDASÁG

A törvényhatóságok országos akciója az ármaximalálás ellen

A marosvásárhelyi polgármester csatlakozásra szólítja az összes városi és megyei prefektusokat

Az Új Kelet tudósítójától

Részletesen beszámolt tegnap az Új Kelet a bukaresti kereskedők tüntető nagygyűléséről, amelyen a fővárosi kereskedők elsősorban a maximális árak ellen foglaltak állást. Az ez ügyben hozott határozatot küldöttség vitte el a kereskedelemügyi miniszterhez, amelyben határozottan követelték az ármaximalálás megszüntetését. A nagygyűlés határozatának megfelelően a bukaresti kereskedelmi és iparkamara országos akció megindítását is elhatározta és átiratban szólította fel az ország összes kereskedőtestületét, csatlakozzanak a mozgalomhoz.

A fővárosi szakkörök mozgalmától függetlenül Erdélyben is széleskörű mozgalom indult meg a maxi-

málás ellen. A kezdeményező ez alkalommal nem valamely gazdasági szervezet, amely esetleg öns érdekének megvédelmezésével volna vándolható. Marosvásárhely polgármestere, dr. Joan Harsia előterjesztésére a marosvásárhelyi városi tanács közös akcióra szólította fel az ország összes törvényhatóságait a maximális árak eltörlésére. Továbbá köriratot intézett az ország összes városi és megyei prefektusához, amelyben felszólítja, forduljanak sürgősen a kormányhoz a maximális árak eltörlése érdekében. A polgármester egyben közli a felterjesztést, amelyet Marosvásárhely városi tanácsa intézett a belügyminisztériumhoz.

— Miniszter ur — így szól a felirat — az utolsó évek tapasztalatai a maximális árakkal kapcsolatban a következőkről győzték meg. A maximalálás csak a földműves termelőket tudta megfelelő korlátok között tartani, mert a gabona, tej, majorság, tojás, gyümölcs és más falusi termékek árát rendeltetéssel határozatosan lehetett befolyásolni. Ami azonban az ipari termékeket illeti, áralakulásukra nem lehet befolyani, mert az ipartermékek ára a külföldről beszerzett nyersanyagoktól függ. Ennek következménye, hogy a falusi lakosság egyedül érzi meg az ármaximalálás hátrányos következményeit és aránytalanul magasabb árakat fizet ipartermékekért, mint amennyit saját termékeiért kapott. Így megállapítható, hogy a földműves a háború előtt nyolc tíz tyúk árért egy pár csizmát kapott, most azonban husz tyúk árért is alig kap egy pár csizmát.

Tíz-tizenöt tojásért a paraszti-asszony háború előtt fejkendőt vásárolt, erre a célra ma ötven tojás sem elegendő.

Egy tehén árért békében a földműves hat rand ruhát kapott, ma alig hármat és így tovább.

— Ha figyelembe vesszük továbbá a maximális árakkal történő visszaéléseket és üzérkedéseket és a központi osztaály teherbíró képességét, arról győződünk meg, hogy a maximális árak fentartása elenyésző haszonnal jár ama súlyos hátrányokhoz képest,

Exportörök figyelmébe!

Beraktározásokat legelőnyösebben eszközölnek

4045-1

Közraktárnalnk

Beregszász, Beregsom és Bätgy

Vágánymenti transitó raktárak, reexpeditió

Központi iroda: Közraktár Beregszász (Csehszlovákia).

elkiáltja magát a boldogtalan, hogy tég van és kapkodva fúj az orrán égő gyufa felé. Aztán csuál ez az Amram Treiber más tréfákat is. Kilopja az ágyból a lepedőt és farkasordító hidegben viszi a kút alá, megáztatja, hogy esőróg rajta a jégkéreg. Aztán becsompszá a szobába és titokban megint az ágyra teríti. A társa nem tud a kujonságról. Már nagyon fáradt, mert éjfél is elmúlt már. Sietve lehántja magáról a vékony gunyát, fűlére huzza a kötött hálósapkát és az ágyba veti magát. Utóat feljlesztő ordítás következik erre, amin kacagni kell.

Livniczerrel nem merték ilyen tréfákat űzni. Ha tanult, nem háborgatták és mert mindig tanult, sohse háborgatták. Most se bántották. Livniczer a könyvre borult, hát hadd tanuljon. Valami nehéz tézisen tőri a fejét, meits isten, hogy megzavarják. És Livniczer valóban nehéz tézisen tőri a fejét. Mért nem szabad szeretni, mikor a szív szeretni akar? És a zsidó erkölcs mért borított főpapi szentséget a zsidó lányra, akit megnézni tilalmas, mikor tavaszi áldások ujjonganak ki belőle? Miért? Miért?

Nagy-nagy kérdések ezek, súlyosak és elbírhatlanok. Livniczer megroskadt alattuk. Még mélyebbre hajolt, még jobban ráborult a könyvre és fájdalmasan, kétségbeesetten, világtalansággal sirt ki belőle a nagy kérdés:

— Frégte gomure ...

[Vége.]

Megérke a „Safra

„Menorah“ hét szótár.
17 drb „Menorah“ nyelv elsajátításhoz.
Agnon: És a nemesdi héber
„Mech“ mazik
„Givat“ Beszo
„rim“

Zsidó kották
10-
Egyesületeknek, részére 5-10% egy a könyv- és jártassággal bíró házból való tanulókat a „Safra“ papírkereskedő Miklós-u. és Szé

Uj K könyvostály a követk

Hjúság

Dr. Grottó Mór renezánsz Zengő háfira
A két kötet e

Héber

Jagulnitzer: Hazaitz-módsze Héber-magyar s
A két kötet e

Max

a cionizmus na Doktor Kohn
Mesék
A két kötet e

Kadima

Marton Ernő: nemzet Et Kaczér Illés: G ember aka Giszkalay János
A három

A zsidó élet

Schemarja Gor és Golusz Sombart Werner jövője
Frigyes Lajos: természet

Majrovits M. Je és Cioniz

Hatikvah (kotta)

A három köte

Lieltheim Rich

Palesztina

Max Brod: A

harmadik

Nachum Goldr

zsidó ne

teléseli

Dr. Beinstein

nizmus

A nyolc köte

Állandóan

Siessen! Rend

könyve

Str.

Valutapiac július 18-án

TÖZSDÉK	Lei	osch kor.	márka	fran. frank	svájci frank	lira	oszt. kor.	magy. kor.	font sterl.	dinár	leva	lengy márká	dollár	holl. forint	török font	svéd kor.
Bukarest valuta deviza		307	37	1394	33	776	55	1350	756			360	178			
Bécs valuta deviza		84250	69	3000	7000	1680		2700	1550				36400			
Prága valuta deviza			995	370	860	20450	1275	350	2505			80	4485			
Berlin valuta deviza	260	1008		3795	8805	2065	150	3625	201250				45450			
Zürich valuta deviza		1170	105			2390	150	41				950	52150			
Paris valuta deviza		2750	252			23250	5540	004		538250			121150			
Budapest valuta deviza		2975	285	103		59	395				1475		1290			
		2950	288	10750		59	390									

Megérkezett a „Safruth“-ba

„Menorah“ héber-német-héber szótár..... L 80—
17 drb „Menorah“ füzet a héber nyelv elsajátítására... 3-50 füzetenként.
Agnon: Es a meggörbedt kiegyenesedik, eredeti héber..... L 30—
Mechomat Hamazik..... L 20—
Givath Hachol L 20—
Beszod Jescholim..... L 28—
Zsidó költők nagy választékban 10—100 L.

Egyesületeknek, tanítóknak és iskolák részére 5—10% engedmény. Ugyanott egy a könyv- és papírszakmában: kelendő jártassággal bíró segéd, valamint egy jó házból való tanuló fiú felvétetik. Ajánlatok a „Safruth“ zsidó könyv- és papírkereskedés Cluj, Wesselényi Miklós-u. és Szécsen-sz. sarok címzendeők.

AZ UJ KELET

könyvosztályánál megrendelhetők a következő könyvek:

Ijúsági könyvek

Dr. Grottó Mór: Zsidó reneszánsz..... ára 12 lei
Zengő hárfá..... ára 12 lei
A két kötet együttes ára 22 lei.

Héber nyelvtan

Jegulnítzter: Haziván (Berlitz-módszer)..... ára 30 lei
Héber-magyar szótár..... ára 20 lei
A két kötet együttes ára 45 lei.

Max Nordau, a cionizmus nagy költőjének művei:

Doktor Kohn..... ára 20 lei
Mesék..... ára 15 lei
A két kötet együttes ára 30 lei.

Kadima kiskönyvei

Marton Ernő: A zsidó nemzet Erdélyben... ára 10 lei
Kaczér Illés: Gólem ember akar lenni... ára 10 lei
Giszkalay János: A titok... ára 10 lei
A három kötet ára 25 lei.

A zsidó élet problémáit fejtegeti

Schemarja Gorelik: Cion és Golusz..... ára 6 lei
Sombart Werner: A zsidók jövője..... ára 8 lei
Frigyes Lajos: A zsidók természetrajza..... ára 15 lei
Majrovits M. Jehuda: Tóra és Cionizmus..... ára 6 lei
Hatikvah (kotta)..... ára 20 lei
A három kötet együttes ára 32 lei.
Lieltheim Richard: A zsidó Palesztina felépítése..... ára 6 lei
Max Brod: A cionizmus harmadik korszaka... ára 6 lei
Nachum Goldmann: A zsidó nemzet követelesei..... ára 5 lei
Dr. Bernstein S.: A cionizmus..... ára 8 lei
A nyolc kötet együttes ára 52 lei.

Állandóan drágul a könyv! Siessen! Rendelje meg az Uj Kelet könyvosztályánál Cluj, Str. Baron L. Pop 10.

J. N A C H T
Soc. în nume colectiv. 4071-I
Központ: Bukarest Fiókok: Arad, Wien
Telefonszám 6—53. Cluj Piața Cuza-Vodă 12.
Vörösréz-lemezek, rudak, csövek, sodronyok, üstök, pálinkafőzőüstök
Sárgaréz-lemezek, rudak, csövek, sodronyok
Angolón 99% tömbökben és rudakban Antimon, Zink, Ólom
Csapágyfémek 12—20% tiszta bronz tömbökben és rudakban
Mindennemű feketelemezek 0.25 mm — 10 mm., fedőlemezek 65/100.
Horgonyozott lemezek, zink és fehérlemezek, alumíniumlemezek
Gázcsövek 1/2"-2", ólomcsövek, Mannesmanncsövek
Vermorel (eredeti francia) permetező
Asbest tömitések, Carborundum gyártmányok, Bergmannsövek
Csavarárúk (Brevillier & Urban, Wien) minden méretben
Transmissziótengelyek, acéllemezek, vasuti szükségleti cikkek, műszaki cikkek, droguák
Cluj, Piața Cuza-Vodă 12. ENGROS Táv.-cím: METALNACHT, Cluj

„Kálnai“ Malomkőgyár
Targu-Mures—Marosvásárhely
Gyárt legnagyobb teljesítményű, úgy buza, mint tengeri őrlésre alkalmas, francia rendszerű, rakott malomkővet.
Minőségért garanzálók! 1367

Kereskedők és viszontelárusítók figyelmébe!
2 vagon olasz céma érkezett, garantált 400 yardos la. márkák.
Szállítunk legelőször napi árban postal ezétküldéssel.

Gutfried és Herskovits
Oradea-Mare, Piata Unirii 12. — Telefon 211.

Kupferstein M. uri szabótermében
elegáns öltönyök és felöltők készülnek jutányos árak mellett.
Francia divatlapok. Finom angol kelmék állandóan raktáron.
Cluj, Unió-utca 18. szám.

PROGRESS
Rövidáru nagykereskedés
Oradea-Mare Nagypiac 5. Telefon 455.
Kereskedők legelőször bevásárlási forrása

S. Eisenstädter & Co
szücsés szőrme nagyruháza. Cluj, C. Victoriei (Kossuth L.-u.) 2.
1833
Szőrme árukban állandóan nagy készlet!

Megjelent!
És a meggörbedt kiegyenesedik,
egy ember, névszerint
Menasse Chajim története,
aki
Buczacz szent községből való (építse fel városunkat a Leghatalmasabb, Amen) aki vagyonát elvesztette és a szegénység (óvjon meg bennünket az Irgalmas) eltérítette az Úr utjáról és szepült ejtett Izraelen és szidalmazták és eltaszították és hajszolták és mégse zavarta mások életét és nevét és emlékezetét megőrizték, mint azt ez a könyv részletesen elmondja. És róla és a hozzája hasonlókra beszél az Irás: „És azután levezekelték bűneiket“, és mondja a Rasi (áldassék emléke): „Levezekelték bűneiket szenvedéseikkel.“

Ezt pedig szerette és feljegyezte
S. J. Agnon
és magyar nyelvre írta Sas László.
Kiadja a Kadima Clujon a Teremtés 5682 esztendőjében.

Megrendelhető az Uj Kelet könyvosztályánál. — Ára 30 lei. Az Uj Kelet előfizetői 25 leiert kapják.

ÁTUTALÁSOKAT!
a külföld bármely részébe legszolidabban eszközöl a
Forgalmi Bank Rt.
Cluj, az Urania palotával szemben. Idegen pénznemek vétele és eladása, folyó számlák, lombard kölcsönök, betétek napiól-napig a legmagasabban kamatoztatnak.
Telefon 1—69 és 7—25.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések egyszeri közlési díja szavanként 1 leu. Vastagabb betűvel szedett szavak 2 leu. Legkisebb apróhirdetés díja — 10 szög — 10 leu. Jellegű hirdetések semminemű felvilágosítást nem adunk. A beérkező ajánlatok helyi hirdetéseknek a kiadóhivataltban vehetők át, vidékiek a kívánt címre továbbíthatnak. Erre a célra a hirdetés díjon kívül 2 leu 60 bani bétégeköltség fizetendő.

Fűszeresegéd aug. 1-ére állást keres. Megkeresést »Szakképzett« jellegre a kiadóba kérék. 4233-1

Fűszerszakmában teljesen jártas segédet azonnali belépésre keresek és jó házból való fiu tanulónak felvétetik fix fizetés mellett. Szombaton zárva. Cím Malom-u. 18. szám. 4234-1

Azonnali belépésre keresünk kereskedelmi-ben érettségizett gyakornokot. Radio Rt. Cluj, Str. Reg. Maria 34. 4229-1

Szakképzett papírkereskedő segédet ki a nyomtatvány kalkulációt érti, felvesz Boros papírkereskedés Kolozsváron. 4232-1

Gépész ammoniak rendszerű jéggépezet azonnali belépésre kerestelek. Cím »Déva és Vidéke« kiadóhivatala, Déva. 4220-1

4-5 szobás családi házat, esetleg villát lehetőleg kerület, szeptemberi beköltözéssel megvételre keresek. Cím a kiadóban. 4193-1

Oly egyedülálló zsidó hávezetőt keresek, ki a teljes hávezetésben és szakácsnői teendőben jártas. Szigorúan rituális. Cseléd-társ mellett, ki gyermekekkel foglalkozik. Deitel Emanuel, Brassó, Kapu-u. 29. 4227-1

Keresünk hitközségünk nagyobb építkezése részére 3-400000 leu kölcsönt 5 évre 10-12% kamat mellett teljes telekkönyvileg biztosított garanciát nyújtunk. Cím a kiadóban. 4225-1

Szakmában jártas tisztviselő kiadóhivatalunkban felvétetik.

Legelőnyösebb feltételek mellett a leggyorsabban, bel- és külföldre árutalásokat a Banca Generala a Tarii Románesti, Cluj, Piata Unirii 11. esz-közöl. Idegen pénzeket vesz és elad. Telefonszám 110. 4124-1

Bocskor, mosótalp, felsőbőr és szilgyártóbiat állandóan nagy készlet kicsinyben és nagyban. Legolcsóbb árak mellett. Vidéki megrendeléseket kis postacsomagokban is eszközölök. Jelenlegi talp és bocskor ára 65-70 leu. **Wagontételeinél 5 százalék kedvezmény.**

SÁMSON-BÖRGYÁR
Gyutagvár-utca 1. Gyersáru raktárral szemben. Telefon: Gyár 3-86. lakás 3-87. szám.

Engros. Olcsó bevásárlási forrás rövid, bazar, galanterie cikkekben
Feiner Testvérek, Cluj, Unió-u. 11.
Bent az udvarban. 1303

Utazó bőrönd és táska legjobb minőségben kapható
Farmati bőröndösnél
Cluj, Str. Memorandului (Unió-u.) 16.

Szarut, szaruhegyet, aggancsot, husolást és csontot, valamint mindennemű timér-hulladékot legmagasabb napi árban vásárol
Szaru- és csontárugyár Rt. Cluj 1310

Telefon 81. Telefon 81.
LÁDAGYÁR
Mindennemű ládákat és fadóbozókat összeszegezett és szétszedett részekben megrendelésre azonnal készíti és szállítja a legolcsóbban napiáron.
Sajovics és Lebovits
fakereskedés és ládagyár
Strada Cernantii (Kajántói-u.) 1. szám.

Textiláru
legolcsóbb beszerzési forrása
Klein Sámuel és Fivére
kézműáru nagykereskedőknél
Cluj, Piata Mihailu Viteazul (Széchenyi-tér) 34.

Occasioból
visszamaradt cikkek
szenzációs nagy
elárusítása
DICK
áruházban

Mig a készlet tart:

Batist női zsebkendők	drb	3-90
Fejkendők	drb	9-90
Flottir fodrász törülköző	drb	9-90
Kötött selyem nyakkendő	drb	20-90
Női v. férfi cérnakeztyü	párja	12-90
Férfi harisnyák	párja	12-90
Fürdő dresszek	drb	78-90
Himzett batist női ingek	drb	78-90
Kész férfi nadrágok	drb	97-90
Függönyvásznak	mtr.	12-90
Kitünő mosó cretonok	mtr.	19-90
Női divat szövetek (legszebb minták)	mtr.	22-90
Etaminok	„ „ mtr.	26-90
Divat batistok	„ „ mtr.	26-90
Angol sima zephirek	„ „ mtr.	26-90
Kelengyevásznak	„ „ mtr.	26-90
Francia delének	„ „ mtr.	30-90
Fürdőruha zephirek	„ „ mtr.	30-90
Női v. férfi ruhavásznak	mtr.	58-90
„ „ „ 140 cm. gyapjuszövetek	mtr.	79-90
Francia női ruhavászon hullónlegesség	mtr.	119-90
Férfi csikos nadrágszövetek 150 cm.	mtr.	124-90

Kaphatók:

Dick Jakab és Fia
nagyáruházában

Cluj, Strada Regina Maria 5.

1385

Cégtáblákat
legolcsóbban készít 1816
JAKAB
Strada Regala 12a. (volt Majális-u.)

KÖZPONTI HÜLYFOZKÁSZ ÉS MANIRÚRSZALON Cal. Reg. Ferd. 13. (udvarban)
Hajfestés, hajmunka, fejmosás, ondulálás, fésülés legmodernebb, legjobb kivitelben. Haját veszek!
PÉTERFI JULISKA

Zsák, ponyva 4100-1
minden méreiben
Boskovits József, Cluj,
Str. Regina Maria (Deák F.-u.) 15.

Szalámit postán utánvét mellett pontosan szállít 1344
Winkler Már & Co szalámigyára
Cluj, Piata Mihail Viteazul (Széchenyi-tér) 39. Telefon 12-90.
Árjegyzék és מכתב קנינה ingyen.

Kenderzsineget, zsinorokat és hevedereket raktárról szállít 1381
Bleier és Weisz
cég vezérképviselete
Emanuel Salamon & Co.
Cluj, Piata M. Viteazul 40.

Utáteleket 48 óra alatt láttamez. Felvesz hirdetések és fényreklámhirdetéseket. Fodításokat elvégez „RECLAMA“, Piata Unirii 4. I. emelet. 2917-1

Szállítunk
prompt ab
raktárunk:

- Reichhold, Flügger & Böcking-féle kocsi-zománc és padló-lakkokat
- Beck, Koller & Co.-féle ecseteket
- Schmincke-féle művészfestékeket
- Eredeti német gyártmányu Ultramarint, falzöldet, föld és vegyifestékeket, kátrányt, karbon-lineumot

Segesváry és Tsai
festéknagykereskedése
Cluj-Kolozsvár

Sze...
K...
H...
Z...
A Tímes c
A mérleg egyk...
a hatalom, a másit...
és n m tudom mé...
micsoda egyoldr...
lefele, mert egy...
kölségvetés, ama...
ten van. De tegy...
erre a sarponyára...
semmi, amely töb...
baa lezuhan. A s...
géből. A lei nem...
sor valdszerütlen...
törtélatul lefelo...
or konjunkturák...
azt és az, amibe...
gazdasági élet ru...
ur. Kódó politika...
szer ügyességéb...
szonok' al, irreális...
az ósaszorúot exi...
és nem is eodó...
már kitanultak a...
lemben azok, akik...
a lei szálltomor...
len csodának né...
A párisi tözede...
nem találja meg...
ben a törvényese...
ámulkodik. Hissz...
harcosa merőben...
rövidségvátoe eg...
kínostári bonok...
vaspok óta szü...
kifütnék, a kivít...
ek, ilyen visé...
kedni kellene a...
nem zuhanni.
Hát igen, ak...
doigaitkat, reha...
ásunkat. Merte...
tett, azt már es...
mezzágnak éri...
rer dszertelensé...
bályosnak mut...
szakosság, okta...
egészséges fejlő...
nyilvánulások...
éagi élet jelens...
tanak, de erede...
megúkkal. Pár...
hogy a köls...
van, hogy a te...
set, hogy az o...
sága példátlan...
nem tudják, h...
óriás, aki nem...
nagy arejét, ro...
még vissza is...
Az élet sol...
legkönyesebb...
zet. A lundító...
csak egy spró...
is be a szerk...
nem ilyen spr...
az ekonomiat.
Ahol nagy...
serv, amely...
oit természet...
rothadás. Az...
termés inkábi...
mány. Az or...
seik, amit a f...
a forrása dus...
hon elfogy...
smit megla...
mánia régen...
gok közzé k...
ha okos, hoz...
berek intézi...
Ahelyett oly...
a forgalom...
problémába...
vagy könyve...
indították m...
ket, hogy az...
szon a dems...
az állam ér...